

KESKENY ÚT

A Károlyi Gáspár Teológiai és Missziói Intézet lapja V. évfolyam, 24. szám, 2002. október

NEM ÜDVÖSSÉG KÉRDÉSE...

NEM ÜDVÖSSÉG KÉRDÉSE...

MIT NEM MONDANAK EL
NEKÜNK A WALDORF-
MÓDSZERŰ OKTATÁSRÓL

VÉGTELEN SZÁGULDÁS

HOGYAN VEZET ISTEN?

TOLERANCIA ÉS
KERESZTYÉNSÉG

ÚJ BÁBEL ÉPÜL (III.)

A FEMINIZMUS ÉS A KOR
EMBERE

AZ ÉRZÉKENYSÉG

MERT Ő ÚGY AKARTA

MEGJÁRTAM A BŰN
MÉLYSÉGEIT

A SZÍVHÁZ

BESZÁMOLÓ A NYÁRI
TÁBOROKRÓL

KESKENY ÚT

Keresztyén folyóirat, kiadja:

**Károlyi Gáspár Teológiai
és Missziói Intézet**

3527 Miskolc, Kartács u. 1

Tel: (46)-412-558

E-mail: kgtml@axelero.hu

http://www.reformatus.org

Főszerkesztő: Zoltán Zsolt

Szerkesztőség címe:

1074 Budapest, Rákóczi út 78, 1/4

Tel: (1)-322-9317

E-mail: zoltanzsolt@axelero.hu

Egyre gyakrabban hallani manapság keresztyén körökben is a már-már szállóigévé váló „nem üdvösség kérdése” szófordulatot. Esetenként bizonyos teológiai kérdések megvitatása kapcsán ezzel a formulával zárják le a beszélgetést – „ez nem üdvösség kérdése”. Máskor hétköznapi, egészen ártatlannak tűnő eszmecsere is ezzel a „bölc” megállapítással, majd egy kézlegyintéssel végződik. Szomorú kimondani, de sajnos a keresztyének nincsenek tisztában az ilyen és a hasonló jellegű megállapítások veszélyes mivoltával. Valahányszor ez a megállapítás születik, minimum két dologban biztosak lehetünk (és ezt fogadják el kérem az olvasók most előljáróban igei bizonyítás nélkül):

a.) Először is ez a megállapítás azt sugallja a kívülállók felé, hogy az illető kérdéskör megvitatása mellékes, azaz mellőzhető; a keresztyén élet szempontjából nincs valós jelentősége, esetleg szörszálhasogatásnak vagy törvényeskedésnek is minősíthető, ezért nem kell vele foglalkozni. Arra enged következtetni, hogy a biblikus keresztyénség igazság- és tanrendszere sok tekintetben rugalmas, ki-ki saját véleménye szerint alakíthatja; saját meglátásai szerint határozhatja meg, hogy melyek a fajsúlyosabb kérdések, a többiek pedig nyugodtan mellőzheti.

b.) Másodszor abban is biztosak lehetünk, hogy ha túl gyakran emlegetjük a „nem üdvösség kérdése” kifejezést, az sem lelki növekedésünket, sem a megszentelődésben való előrehaladásunkat, sem bizonyágtételünk hathatóságát, sem egyházunk növekedését nem munkálja. És nyilván Isten dicsőségét sem. Megfontolandó tehát, hogy hányszor élünk ezzel a kifejezéssel.

Ennek ellenére, gyakran szembesülünk ezzel a felfogással és az a tragikus, hogy a *„nem üdvösség kérdése”* kategóriába besoroltak listája egyre bővül. Nem kell prófétának lenni ahhoz, hogy megjósoljuk: ez a lista a jövőben is egyre bővülni fog. Tudatosítanunk kell tehát magunkban, hogy itt egy *jelenséggel* kell szembenéznünk, nem pedig elszigetelten felbukkanó esetekkel. De vajon mennyire elfogadható biblikus szempontból ez a fajta érvelés, ez az egyre inkább elharapózódó szemlélet? Egyáltalán gondolkodtunk-e ezen? Vajon azok a keresztyének, akik előttünk jártak, használták-e ezt a kifejezést? És végül: mi van, mi lehet a jelenség hátterében?

I.) Biblikus megközelítés

Hitelesíti-e a Biblia ezeket a könnyelmű, néha a lezserség határait súroló keresztyén nyilatkozatokat? Mi az a *minimum*, ami feltétlenül szükséges az üdvösséghez? – kérdezhetjük. Hit Isten létezésében? A Szentháromság elfogadása? Krisztus istenségének az elfogadása? Bűnösségünk elismerése? A kálvinizmus öt pontjának az ismerete? Elég-e, ha valaki azt mondja magáról, hogy ő egyszer megtért, de azért úgy él mintha mi sem történt volna? Látnunk kell, hogy ha erről az oldalról közelítünk akkor meglehetősen nagy fába vágjuk a fejszénket. *Mert nehéz bebatárolni a választ.* Nehéz megnevezni, hogy mi üdvösség kérdése és mi nem az. De ha mi igeismerő keresztyének vagyunk, akkor tudnunk kell, hogy az ige soha nem ebből az irányból közelít! Az ige nem a *minimumot* veszi célba. Ha a minimum lenne a cél, a *megszentelődés* tanítása fölöslegessé válna.

(folytatás a 2. oldalon)

(folytatás az 1. oldalról)

Valaki mondotta, hogy a legnagyobb közös osztó nem pedig a legkisebb közös többszörös keresztyénsége a cél! Ezért úgy gondoljuk, hogy az előttünk levő mérce illetve cél felől nem lehet kétségünk: „*Szentek legyetek, mert én szent vagyok.*” (1Pét 1:16)

A keresztyén embert következőképpen a *minden üdvösség kérdése* magatartás kellene, hogy jellemezze. Ez pedig nem *perfekcionizmus*, hiszen jól tudjuk, hogy tökéletesek itt a földön nem lehetünk. Ez egyszerűen Isten ígéjének a *komolyan vétele* és annak *megbízása*. Nézzünk egy példát. Ismerős-e előttünk a történet az 1Kir 13. fejezetéből? Isten azt parancsolta ott egy prófétának, hogy egy bizonyos úton ne térjen haza. Vajon tényleg számított-e az, hogy milyen úton tért vissza a próféta az ő szülőföldjére? Lehet-e ez üdvösség kérdése? Minek kellene odafigyelni ilyen kis dolgokra. Mégis ez az engedetlenség oda vezetett, hogy a próféta egy oroszán karmai között végezte.

Egyre gyakrabban mondogatja azt, hogy sem ez, sem az *nem üdvösség kérdése*. Úgy gondoljuk, hogy ezzel a „sáfarkodással” nemigen lehet dicsekedni.

Nem mindegy, melyik úton tér haza? Olyan fontos lenne ez a dolog önmagában? Nem *önmagában* vére fontos, hanem azért fontos mert Isten megparancsolta. Néha egy-egy kérdés lesöprése arról árulkodik, hogy milyen a mi viszonyulásunk Isten ígéjéhez, mennyi időt szánunk bizonyos kérdéseken való elgondolkodásra, mennyire szeretjük Istent.

De menjünk tovább. Hallottuk-e ezt a kifejezést Jézus szájából? Akár egyszer is? Vagy inkább ilyeneket mondott Jézus, Hogy „*nemcsak kenyérrel él az ember, hanem minden igével, amely Istennek szájából származik.*” (Mt 4:4) Mi sem célozhatunk alacsonyabbra. Azoknak mondjuk, akik állítólag Krisztust utánozzák: kövessétek őt ebben is!

Megvizsgálhatjuk továbbá Pál magatartását. Hasznáلتa-e az apostol ezt a kifejezést? Viselkedéséből lehetett-e erre következtetni? Azt kell mondjuk, hogy nem igazán. Az efézusi véneknek például elmondja, hogy ő Isten *teljes* akaratát, *teljes* tanácsvezetését hirdette. (ApCsel 20:27) Ez pedig *több* mint csupán az üdvösségről szóló tanítás! Ki hatalmazott fel egyeseket Isten *teljes* kijelentett akaratának a megcsorbítására? Ki próbálja Isten ígéjének tanítását csupán az *üdvösség* tanára korlátozni? Pál ennél sokkal többről tanított. Emlékeztethetnénk itt mindenkit a Biblia ihletettségéről szóló ismert ígére is: „*A teljes írás Istentől íblett és hasznos a tanításra, a fegedésre, a megjobbításra, az igazságban való nevelésre, hogy tökéletes legyen az Isten embere, minden jó cselekedetre felkészített.*” (2Tim 3:16-17) Talán nem vesszük észre, de minden *nem üdvösség kérdése* fedőnév alatt lesöpört tanítás közvetlenül vagy közvetetten kapcsolatban áll lelki fejlődésünkkel és Isten ígéjének megbecsülésével, esetleg keresztyénségünk valóságával is.

Továbbá az ige könnyelmű mellőzésének bizonyára lesznek más „gyümölcsei” is. Biztos, hogy nem leszünk *felkészülve* bizonyos helyzetekre. Különösen igaz ez akkor, ha a *nem üdvösség kérdése* dossziénk vaskosodik. Látod-e, hogy ezzel Isten ígét teszed bizonyos értelemben *baszontalan-ná*? Kész vagy-e számolni az esetleges következményekkel? Tisztában vagy-e, hogy ezzel hiányosabb lesz a *felkészülés* a keresztyén életre?

Végül pedig Isten népe szemszögéből is megközelíthetjük ezt a kérdést. A Biblia szerint Isten népe, a mindenkori *egyház* sokmindenről felismerhető. Pál szerint egyik ilyen jel, hogy Isten rájuk bízta az Ő beszédeit. Hallgassuk Pált: „*Mindenek előtt, hogy az Isten rájuk bízta az Ő beszédeit.*” (Róma 3:2) És most mit csinál ez a nép? Egyre gyakrabban mondogatja azt, hogy sem ez, sem az *nem üdvösség kérdése*. Úgy gondoljuk, hogy ezzel a „sáfarkodással” nemigen lehet dicsekedni. Ha így folytatják a keresztyének az Isten beszédével való sáfarkodást, még azt az *egy tá-lentumot* sem lesznek képesek visszaszolgáltatni, amelyet a gazda rájuk bízott! (Mt 25:18)

Ki fog így minket felismerni?

II) Egyháztörténelmi példák

Ha az egyháztörténelmet vagy Isten embereinek életrajzait, esetleg naplóit olvassuk, nemigen találkozunk ezzel a kifejezéssel. Nem is tudni pontosan, mikor került be a hétköznapi keresztyén szóhasználatba. Mégis megkockázatom, hogy ennek a kifejezésnek a keresztyén köztudatba való bekerüléséért és becsempészéséért a múlt század langymeleg evangéliumi irányzatai a felelősek. Ezek a mozgalmak a maguk módján komolyan evangélizáltak. A baj csak az volt, hogy megrekedtek az újjászületésnél és a megtérésnél! Ez a kettő fontos, minden más viszont *nem üdvösség kérdése* – mondták. Az ige más tanításainak nem tulajdonítottak túl nagy fontosságot. Ilymódon nemcsak a liberalizmus és modernizmus, de közvetetten még az ún. evangéliumiak is rombolták a Biblia tekintélyét, aláaknázták néhány fontos tanítást. Persze nem volt ez mindig így! Az egyháztörténelem számtalan példával igazolja, hogy elcink sokkal komolyabban gondolkodtak ebben a vonatkozásban is. Három példát ajánlanék az olvasók figyelmébe.

Nemrég olvastam ismét az öt híres angol reformátorról. Neveik a következők: John Hooper, Rowland Taylor, Hugh Latimer, John Bradford és Nicholas Ridley. Mindnyáján mártírhaltak. Tudjátok miért? Általában egy főkérdést szegeztek nekik a per alatt: Hiszitek-e hogy az oltári szentségben Krisztus testileg jelen van?

¹ J. C. Ryle, *Five English Reformers*, The Banner of Truth Trust, Edinburgh, 1994, 23-26. o.

Azaz, hiszitek-e a *transzubsztanciációt*? Válaszuk az volt, hogy nem. Ezért és emiatt kellett meghalniuk. Fontosak-e ezek a technikai kérdések? – kérdezhetik egyesek. Minek kell ezeken az apróságokon vitatkozni? Értelmetlen. Nem lehet üdvösség kérdése az, hogy Krisztus pontosan hogyan is van jelen a sákramentumokban. Érdemes-e ezért máglyára menni? Nos, azt javaslom a kételkedő kérdezőknek, hogy kérdezzék meg erről ezeket a mártírokat! Ne velem vitatkozzanak – vitatkozzanak velük! De mielőtt megtennék, emlékezzenek arra, hogy ha ők akkor a *nem üdvösség kérdését* vallók táborához tartoznak (a többi reformátorral együtt), mi ma nem részesülhetnénk az evangélium áldásaiból. Mert a reformáció nem bontakozhatott volna ki, a Szentírás nem fordítatott volna le a népek anyanyelvére, az igehirdetés nem kerülhetett volna az isteniszterlet középpontjába stb. Lehet, hogy még ma is latinul hallgathatnánk a misézést.

De itt van egy másik eset is. A dordrecht-i zsinat (1618-1619) ülésének lezárása után a zsinati atyák úgy döntöttek, hogy a *remonstránsokat* elbocsátják az egyházi szolgálatból. Bár ez utóbbiak hangsúlyozták, hogy ők a vallási türelem hívei és nem akarnak elszakadni az egyháztól, mégis több mint 100 lelkészt elbocsátottak. Valahogy ezeknek a zsinati atyáknak nem volt minden mindegy. Nem mondták azt, hogy ezek a teológiai kérdések a „*nem üdvösség kérdések*” kategóriájába tartoznak. Nem mondták azt sem, hogy végső soron ezek a lelkészek hisznek Krisztusban, keresztyének, még hasznukat vehetjük stb. Nem voltak a kódósítás hívei. Testvérek, talán észrevesszük, hogy ezek az emberek valahogy különböztek tőlünk. Más volt az értékrendjük, a Szentíráshoz való viszonyulásuk.

És itt adja magát egy kérdés: *rajon kívül van akkor a gond?* Mert vagy velük volt valami baj, vagy velünk van gond. És ne vegyünk rossz néven, de mi inkább az utóbbira hajlunk. Szerintünk a mi kegyességünkkel, a mi igei látásunkkal van valami baj! Ha ezt nem hiszitek, vessétek össze azokat a gyümölcsöket, amelyeket a reformáció és a puritanizmus keresztyénsége termett, azokkal a gyümölcsökkel, amelyeket a kortárs keresztyénség jelentős része (nem) mutat fel.

Szükség van erre, hiszen maga Jézus mondotta: „*Gyümölcsöikről ismeritek meg őket.*” (Mt 7:16) Nem árt néha számba-

venni, hol is tartunk. Remélem senki nem vitatja, hogy van különbség a „termésben”! Vajon miért? Remélem rövidesen megértjük.

Végül a híres igehirdető, Whitefield György (1714-1770) is minden bizonnyal másként vélekedne. Egy alkalommal például egy lelkészről megtudta, hogy az örök kárhozát biblikus tanítása helyett a megsemmisülés tanát preferálja (ez a tanítás ma is igen népszerű). Whitefield néhány keresztkérdés után tapintatosan ugyan de határozottan tudomására hozta, hogy a legközelebbi úrvacsorái alkalmakor ne is járuljon a szent asztalhoz, mert nem fogja kiosztani neki a sákramentumot.³ Merthogy Isten igéjéhez nem lehet sem hozzátenni, sem abból elvenni; egyértelmű igei tanításokat nem lehet a közömbös vagy a *nem üdvösség kérdése* kategóriába sorolni. Gondolom, hogy ha valakit, akkor Whitefieldet senki sem akarja megvádolni szeretetlenséggel. Hiszen Ő a lelkek megmentéséért élt. Naponta imádkozott megtérésekért, életében pedig több tízezer prédikációt mondott. Hajón többször átutazott Angliából Amerikába csak azért, hogy az igét hirdethesse. Számos ember tért meg szolgálata alatt. Mégis a kettő nem zárta ki egymást.

III.) Mit lehet felfedezni ezeknek a könnyelmű nyilatkozatoknak a hátterében?

Először is Isten igéjének *felületes* ismeretét és tanulmányozását, nagymértékű elfogultságot és *szubjektívizmust*, valamint az ige *tekintélyének* burkolt elvetését. Igeismereteik hiányos és *rendszeretlen* voltak. Lehet, hogy nekik úgy tűnik, hogy egyik-másik kérdésnek nem sok köze van az üdvösséghez – de vajon Isten szempontjából is elmond-

...vessétek össze azokat a gyümölcsöket, amelyeket a reformáció és a puritanizmus keresztyénsége termett, azokkal a gyümölcsökkel, amelyeket a kortárs keresztyénség jelentős része (nem) mutat fel.

hatnák-e ugyancsak? Ki tudná ezt nyugodt lelkiismerettel és felelősséggel elmondani a *nem üdvösség kérdését* harsogók táborából? Ki tudná Isten szemébe mondani: „Uram, ez tetszőleges, ez fakultatív, ez nem üdvösség kérdése. Én jobban tudom, mint Te. Lehet, hogy erről vagy arról szó van a Bibliában, de valójában enélkül is vígan megelégnénk, hiszen ezek a dolgok – véleményünk szerint – nem hozhatók összefüggésbe az üdvösségünkkel.” Ezek a keresztyének, ahogy az amerikai teológus R. C. Sproul is mondja, nem tudnak különbséget tenni a *gyermeki* hit és a *gyerekes* hit között.

(folytatás a 4. oldalon)

¹ átlényegülést

² A remonstránsok az arminianus tanok követői voltak. A zsinat az arminianus tanokat elítélte, mivel nem találta azokat igencél megalapozottnak. Gondoljunk bele, hogy mi történe ha a jelenlegi egyházakból az arminianus lelkészeket kizárná valaki. A mai viszonyok olyannyira lesújtóak, hogy – jobb híján – a hívők örülnek néhány arminianus igehirdetőnek is.

³ George W. Whitefield's Journals, The Banner of Truth Trust, Edinburgh, 1998, 158. o.

(folytatás a 3. oldalról)

Míg a *gyermeki* hitet az őszinteség és az Istenre való teljes hagyatkozás jellemzi, addig a *gyerekes* hit a felnőttkorúság hiányát és a sekélyes ismereteket jelenti. (Ef 4:14) Őket ez utóbbi jellemzi.¹

Másodszor egy jó adag *következtetlenséget*. Érdemes megfigyelni, hogy azok emlegetik ezt igen gyakran, akik szerint az üdvösség elveszíthető (azaz a kegyelemből ki lehet esni). Pedig ők igazán komolyan oda kellene, hogy figyeljenek minden kis apróságra amely üdvösségükkel összefüggésbe hozható. Meg kellene gondolniuk kétszer is, hogy mit sorolnak be a nem üdvösség kérdése fejezetbe. Hiszen náluk minden kérdés azzá válhat, mivel megannyi dolog veszélyeztetheti üdvösségüket. Ha viszont valaki netalán kálvinista lenne, akkor a *Tota Scriptura*, a teljes Szentírás tekintélye kifejezetten kötelezi egy felelősségteljes magatartásra. Láthatjuk tehát, hogy ha következetesek lennének – senki sem folytathatna túl gyakran ehhez a „megoldáshoz”.

Harmadszor az *önmaguk körüli forgolódást*. Így emberközpontú keresztyén életvitelt. Merre mi a legfontosabb? Az *Én* üdvösségem! Ami nem üdvösség kérdése, az nem érdek! De mi van az *Isten* dicsőségével? Mi van *felebarátaink* üdvösségével? Mi van Isten *egyházának* állapotával? Mi van akkor, ha a keresztyén *botránnyáról* mondok le és ezáltal mások hitrejutásának esélyeit csökkentem? Ha már az *Én* üdvösségemet nem veszélyezteti az illető kérdés, vajon Isten dicsőségét szolgálja-e? Merthogy Isten dicsősége és felebarátaink üdvözülése mindennél fontosabb kellene, hogy legyen! Gondoljunk csak Pálra, aki zsidó létére kész volt arra, hogy saját üdvösségéről is lemondjon honfitársai érdekében (Róma 9:3) A háttérben tehát mindig ott lapul egyfajta individualizmus és a kollektív felelősség hiánya.

IV.) Esettanulmányok

Nézzünk most néhány példát, amit gondolatban végig is futtatunk:

a.) Tegyük fel, hogy valaki hanyagsága miatt nem olvas rendszeresen Bibliát. *Nem üdvösség kérdése* – halljuk a választ. Persze, hosszútávon ez oda vezet, hogy az illető egyre ritkábban olvas Igét. Mellesleg valószínűleg egyre ritkábban imádkozik és istentiszteletekre is kevésbé jár. Végül minden ilyen jellegű kegyes és üdvös tevékenységgel felhagy. De végül is *ez sem üdvösség kérdése* – vagy talán mégis? Testvérek, mindannyian ismerünk ilyen „keresztyéneket”! Itt vannak körülötünk. De vajon keresztyének-e? Gondoljunk bele egy kissé mélyebben. Lehet-e valaki keresztyén úgy, hogy hosszútávon nem imádkozik, nem olvas igét és nem vesz részt a gyülekezeti istentiszteleteken? Úgy gondolom, hogy az ilyen emberek keresztyénsége jogosan megkérdőjelezhető. Amennyiben az illető valóban keresztyén, előbb-utóbb mindhárom területen változ-

tatnia kell. Lehetetlen, hogy valaki keresztyén emberként ne táplálkozzon Isten igéjével és ne éljen azokkal a kegyelmi eszközökkel, amelyeket maga Isten rendelt. Lehet tehát *üdvösség kérdése* – hosszútávon – akár a bibliaolvasás is! Csak fel kell göngyölítenünk a folyamatot.

b.) Vegyünk például egy másik kérdést: Kell-e harcolni a liberalizmus ellen? *Nem üdvösség kérdése* – jöhet a nagyvonalú válasz. Pedig az lesz, rövid időn belül – legalábbis mások számára! Hiszen ha nem harcolunk ellene, akár egy emberöltő lefolyása alatt is alig marad néhány olyan igehirdető, aki a tiszta evangéliumot hirdeti. Akkor pedig több ezer ember üdvössége lesz a tét. De még mennyire, hogy üdvösség kérdése akár a liberalizmus elleni harc is! Sőt, még a mi „üdvösségünk” is veszélybe kerülhet, amennyiben egy liberális hamis evangélium „megértése” révén gondoljuk azt, hogy van üdvösségünk, holott nincs. Tényleg nem foglalkoztatja a keresztyéneket a jövő generációk üdvössége?

Zárogondolat

Végül pedig érdemes lenne azon is elgondolkodnunk, hogy mi lenne akkor, ha Isten is valahogy hasonlóképpen viszonyulna hozzánk. Kérésainkre, problémáink megoldására minduntalan azt felelné: „Gyermekem, végső soron ez vagy az *nem üdvösség kérdése*. Nincs abszolút módon szükségetek azokra a dolgokra, amelyeket kértek. Sem az egészségetek, sem a személyes boldogságotok, sem gyerekeitek hitrejutása, sem anyagi javaitok megléte, sem családi problémáitok megoldása nem szükséges üdvösségetekhez.” De szerencsére Isten nem így gondolkodik.

Gondoljuk át tehát az igéhez való viszonyulásunkat! Gondoljuk át, hogy *vélekedésünk és életünk* mennyire szol-

Érdemes megfigyelni, hogy azok emlegetik ezt igen gyakran, akik szerint az üdvösség elveszíthető...

gálja Isten dicsőségét! Gondoljuk át, hogy milyen körülmények között használjuk ezt a kifejezést! Persze ezzel nem akartuk azt mondani, hogy a Szentírásban minden kérdés vagy tanítás egyforma fontossággal bír. Vannak fontosabb és kevésbé fontos tanítások. A baj viszont ott kezdődik, amikor *egyértelmű igei tanításokat* sorolunk be a „*nem üdvösség kérdése*” kategóriába, elsiklunk felettük és nem gondoljuk végig, hogy ez hosszú távon hova vezethet. A további komoly baj pedig azzal a *magatartásformával* van, amely ezt credményezte. Ne csodálkozunk tehát, ha egyre inkább a *minden mindegy* magatartás jellemzi a mai keresztyéneket. Hiszen a „*nem üdvösség kérdése*” dosszié vastagodása egyenes arányban van keresztyénségünk elsekélyesedésével és tétlenségünk állandósulásával. Mi csupán ez ellen emeltük fel szavunkat. Reméljük, hogy nem hiába.

Szőke Imre

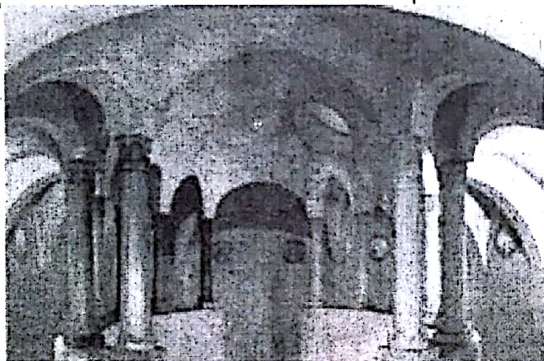
¹ R. C. Sproul, *Essential Truths of the Christian Faith*, Tyndale House Publishers, Wheaton, Illinois, 1992, 11. o.

MIT NEM MONDANAK EL NEKÜNK A WALDORF-MÓDSZERŰ OKTATÁSRÓL? (1. rész)

Bizonyára találkoztunk már a „Waldorf-módszer” népszerűsítési kísérleteivel. Sok szép és nemes dologról hallhatunk a Waldorf-pedagógiával kapcsolatban, ha a pedagógiai rendszer követőit kérdezzük. Legtöbbször a következőket fogjuk megtudni.

A Waldorf-oktatás egy egyedi pedagógiai módszer, amely a gyermekekre teszi a hangsúlyt. A Waldorf-féle a leggyorsabban fejlődő magániskola-rendszer, bár nincs központi irányítása. Célkitűzése, hogy „olyan egyéneket képezzen, akik képesek értelmet kölcsönözni életüknek önmagukból” és minden gyereket a „tanulás szeretetére buzdítson”.

Ebben a teremben
tartotta előadásait
RUDOLF STEINER

A művészeteknek különösen fontos szerepük van az oktatás folyamatában. Az oktatás „természetesen” nem vallásos, bár például az egyik Waldorf intézmény úgy reklámozza magát, hogy az iskola nyitott minden olyan gyermek számára, „akiknek szülei keresztény értékrend szerint nevelik gyermekeiket, és igénylik a keresztény nevelést az iskolában is.”

Mi tehát a valóság, amely a Waldorf-oktatás háttérében áll? Elsősorban az alapító életével és filozófiájával foglalkozunk, másodsorban pedig magát a Waldorf-oktatást nézzük meg közelebbről az íge fényében.

Ki volt tehát a Waldorf-oktatás megalapozója?

Rudolf Steiner 1861-ben született az akkor Magyarországhoz tartozó Kraljevecben és 1925-ben halt meg Svájcban, Dornachban. Ha a Waldorf-oktatás internet oldalait nézegetjük, akkor Rudolf Steiner egy köztisztelőben álló tudós, filozófus volt, aki Goethe tudományos munkáit adta ki újra, a mezőgazdaság területén végzett tanulmányokat és több mint 300 könyvet írt. Legtöbb esetben azonban nem említik, hogy az antropozófia irányzatának megalapozója is. Azonban ahhoz, hogy megértsük úgy Steiner életét, mint a Waldorf-pedagógiát, elengedhetetlen, hogy világosan tudjuk azt is, hogy mi az antropozófia. Steiner az 1900-as évek táján tagja lett a *Teozófiai Társaságnak*.

Mi volt ez a szervezet? Neve annyit jelent, mint „isteni tudomány”, és a társaságot 1875-ben egy bizonyos Helena Petrovna Blavatsky alapította. Ez az orosz származású nő, spiritista médium (szellemidéző) volt, és miután megjárta Indiát, visszatérve Angliába több könyvet is írt majd 1887-ben, egy tanítványával közösen kiadta „Lucifer a fényhozó” (Lucifer the Lightbringer) teozófiai folyóiratot. Mondanom sem kell, hogy ebben azt a Lucifert méltatja, aki a Biblia szerint a sötétség és hazugság atyja. A teozófia a keleti misztikát és fehér mágia ötötvöze, azt tanítja, hogy az ember hét szinten keresztül jut el a tökéletességre. Sőt Helena Blavatsky azt is kimondja, hogy: „Célunk nem a hindu vallás megreformálása, hanem a kereszténység eltörlése a föld színéről”.¹

A teozófiai társaság második elnöke Annie Besant volt és harmadik elnöke Alice Ann Bailey, aki létrehozta a Lucifer könyvkiadót, amely a mai napig működik. Amikor a második elnök, Annie Besant Indiából hazahozott egy fiatalembert (Krishnamurti), akit Krisztus reinkarnációjaként kezdtek mutogatni, akkor Rudolf Steiner kivált a csoportból és megalapította az *Antropozófiai Társaságot*. Steiner azt mondta, hogy ő most az emberi tudomány felé fordul és kidolgoz egy pusztán az emberből kiinduló „szellemi tudományt”.

Most nincs lehetőségünk filozófiai rendszerének bővebb ismertetésére, de annyit hadd mondjunk el róla, hogy ez nem más, mint egy szubjektív panteista monizmus. Mit is jelent ez? Steiner így összegzi: „Csak az a tudás elégít ki, amely semmilyen külső normának nem veti alá magát, hanem személyiségünk belső világából ered.”²

Tehát Steiner szerint nincs jó és rossz, nincs egy objektív mérce – ami számunkra a Biblia –, amelyhez lehetne mérni az igazat és hamisat, csak az Ember létezik, aki maga is isten, és ezért ő határozza meg, hogy hogyan éljen. Ahogy Steiner mondja: „Az ember gondolkodásában a közös isteni lényt ragadja meg, aki minden embert áthat.”³ Végül soron Steiner a Sátán ősi hazugságát adja elénk más köntösben, miszerint „olyanok lehettek mint Isten”. Hogy ezen túl, Steiner hogyan ötvözi egy nagy rendszerre a vallások sokaságát – beszélve a birtokába jutott, a világ ősi történetét tartalmazó Akasha krónikáról, felosztva az embert hét szellemi szférára, ókori mítoszokat és okkult elméleteket összekötve – az valóban „művészet”. Önmegváltás, szellemi vezetők, guruk, evolúció, karma (sors) sőt még Krisztus is mind helyet találnak rendszerében.

(folytatás a 6. oldalon)

¹ Gál Péter, A New Age keresztény szemmel, 102. o., Lämpás kiadó

² antropozófia = emberi tudomány

³ Rudolf Steiner, A szabadság filozófiája, 196. o., Édesvíz kiadó, Budapest

⁴ u.o., 185. o.

(folytatás az 5. oldalról)

De azért Steiner igazi célját tükrözi az a tény, hogy éveken keresztül kiadta feleségével együtt a „Lucifer” nevű folyóiratot. E folyóirattal kapcsolatban mondja Steiner: „Lucifer gyermekei mindazok, akik ismeret és bölcsesség után törekcsenek.”¹ Nos ez a Rudolf Steiner, sok területen tevékenykedett. Ezek közül most az oktatást, a mezőgazdaságot és a társadalomtudományt emelném ki.

a. Ő hozta létre a Waldorf-oktatási rendszert és erre még bővebben visszatérünk. Azok számára azonban, akik azt állítják, hogy a Waldorf-oktatás és teozófia két különböző dolog, hadd álljon itt Steiner egykori nyilatkozata, amely ma is időszerű: „Mi az antropozófia megvalósítására törekszünk a Waldorf-iskolákban és amit az antropozófia területén nyerünk, gyakorlati akarjuk formálni a tanításban.”²

b. Ami a mezőgazdaságot illeti, Steiner dolgozta ki a biodinamika nevű rendszert. Egy olyan mezőgazdász elmélet ez, miszerint minden szellemhordozó, és ezért okkult praktikákkal és asztrológia segítségével kell, minden készítményt „energiával” feltölteni. Egy példa Steiner *Mezőgazdász tanfolyamából*: „Amikor a Vénusz a Skorpió jegyében áll, akkor szerezzük meg ezt a pocokbőrt. Elégetjük, majd óvatosan összeszedjük... kiszórja földjeire, amennyiben az helyesen a Vénusz és Skorpió együttállásakor vitézett keresztül a tűzön, akkor ön egy olyan szert nyert, amely miatt a mezői pocokok kerülni fogják az ön földjét.” Innen természetesen már csak egy lépés volt a gyógyszerkészítés és így születtek meg a *líres* Weleda és Wala termékek hasonló „tudományos” módszerekkel.

c. Sokan vádolják Steinert antiszemitizmussal és faszizmussal is. Tény, hogy bár az emberiség nagy egységéről sokat beszélt, mégis ennek megvalósítását érdekesen képzelte el. Egy cikkében így nyilatkozik: „A zsidóság túlélte magát már egy hosszú ideje. Nincs joga létezni a nemzetek modern életében. Az tény, hogy mégis túlélte, a világ történelem tévedése, amelynek a következményeit viselni kell.”³ Wolfgang Treher könyvet írt Steiner antiszemitizmusáról és rasszizmusáról, és ezt a következtetést vonja le: „Koncentrációs táborok, rabszolgamunka és a zsidók meggyilkolása egy olyan gyakorlat, amelynek kulcsát valószínű Rudolf Steiner „elméleteiben” lehet megtalálni.”⁴

Nos, ha csak ennyit tudnánk egy iskola alapítójáról és semmi mást erről az intézményről, kérdésem az, hogy ki küldené oda gyerekeit? Vagy talán mégis vannak keresztyének, akik Steinert is keresztyénné keresztelek? Remélem, hogy nyilvánvaló, hogy egy ilyen háttérrel rendelkező intézmény nem lehet választási lehetőség keresztyének számára, sőt mindannyiunk kötelessége, hogy másokat is figyelmeztessünk e veszélyre. (folytatjuk)

Bagoly Gyula

¹ Christianne Gratenau, Rudolf Steinertől Jézus Krisztusig, 104. o., Primo Evangéliumi Kiadó, Budapest, 1991

² uo. 115. o.,

³ Toos Jeurissen, www.waldorfcritics.com

⁴ Wolfgang Treher, Hitler Steiner Schreiber, 70. o., Emmingden, 1966

VÉGTELEN SZÁGULDÁS

De hová?

„Aki értelmet szeret, szereti az életet, aki megőrzi az értelmességét, jót nyer.” (Péld 19:8)

A világ megváltozott az utóbbi években körülöttünk. Sokminden, ami elképzelhetetlen volt néhány évvel ezelőtt, mára mindennapossá vált. Az egyik ilyen dolog, különösen a diákok számára az **internet**, a világháló.

Eredetileg, mint sok más egyebet, a Ner [hálózat] alapötletét, azaz a minden tárgyban való gyors információszerezést, katonai célokra használták. A világ különböző hadseregeinél az ideát intranetes formában, azaz belső használatra szánták, célja a csapatok logisztikai támogatása volt. Az ötlet azonban olyan átütő erejű volt, hogy polgári körülmények között is elkezdtek alkalmazni, jóval nagyobb léptékben. Rendeltetése gyakorlatilag ugyanaz maradt, mint a seregnél: a keresett információkhoz való gyors hozzájutás.

Az internetet megálmodók azonban megfélekedtek egy pár olyan dologról, amire emlékeznünk kell mindannyiunknak, akik használják a világhálót.

1. A Háló személytelen. Bármennyire is hangsúlyozzák az internet szerelmesei annak a közösségformáló és az emberi kapcsolatokat elmozdító hatását, ezzel a

tulajdonsággal nem rendelkezik. Az úgynevezett *chat room*-okban és a fórumokon minden jelenlévő fedőnevet használ, lenyomozhatatlan.

A véleményekhez, gondolatokhoz nem fűződik arc, személyiség. Bármikor ki lehet szállni, nincs kötöttség, felelősség, szembesítés, következmények. Nincsenek ismeretségek, közös célok, barátság.

Ezek a „gyülekező helyek” inkább álarcos bálhoz hasonlítanak, ahová bemenet olyan álarcot lehet felvenni, amilyen tetszik, kijövetelkor pedig megszabadulsz tőle. Az ilyen „közösségformáló” magatartás jellemet rombol, egy hamis életstílus felvételére serkent.

2. A Háló szabad szellemű. Az internet megálmodói azt tervezték, hogy a hálózatot az információk gyors és kényelmes megszerzésére használják. Az értelmes, építő és hasznos információk megszerzésére. Mivel azonban nem volt igazán komoly szabványa az információk hozzáférhetőségének, azért itt is, mint az élet más területén, a humanista irány érvényesült.

(folytatás a 11. oldalon)

HOGYAN VEZET ISTEN?

Kedves olvasó! Biztos vagyok benne, hogy voltál már olyan helyzetben, amikor eltévedtél egy erdőben vagy egy nagyvárosban és nagy szükséged volt egy vezetőre, irányítóra. Életünk minden egyes pillanatában szükségünk van egy vezetőre, aki irányítja lépteinket az egyenes úton. Van-e a te életednek vezetője? És ha van, akkor ki az?

Egyetlen Vezető van, aki pontosan tudja irányítani az életedet, és ez Isten maga. Ő mindenható Isten, aki mindeneget teremtett, és aki fölött áll mindennek. Ő az, aki irányít mindent, akinek gondviselésében van mindannyiunk élete, és akinek tudta nélkül még egy hajszál sem eshet le a fejünkről. Ő mindent ismer, és minden lehetőség előtt tudott. Isten kezében tart mindent, még a te életedet is! Ő a te vezető, aki bölcsen irányítja életedet.

Hogyan vezeti Isten az Ő gyermekeit?

Isten az Ő ígéje által vezet minket. Isten kijelentette magát a Szentírásban, amit élénk adott, hogy olvassuk, szeressük és alkalmazzuk életünkre. A teljes írás Istentől íbletett és hasznos a tanításra, a feddésre, a megjobbításra, az igazságban való nevelésre – írja Pál apostol hűséges szolgatársának, Timótheusnak. (2Tim 3:16) Isten „teljes ígéje” által vezeti gyermekeit. A keresztyén ember életében kell, hogy legyen egy Tanító, aki tanít és igazgat a helyes úton járni. Isten ígéje kell, hogy legyen a mi útmutatónk mindenben. Ezért tartsd fontosnak Isten ígét, annak olvasását. Legyen a Szentírás lábad előtt méces és ösvényednek világossága! (Zsolt 119:105)

Másodszor, Isten a Szentlélek által vezeti gyermekeit. A keresztyéneknek abban a kiváltságban van részük, hogy Isten Leleke bennük lakozik. Erről tesz bizonyosságot Pál apostol az 1Kor 3:16-ban ahol arról beszél, hogy testünk a Szentlélek temploma. Akiben nincs ott a Szentlélek, az nem lehet Isten gyermeke. (Róm 8:9) Ez a Lélek bizonyosságot tesz a mi szívünkben, hogy az Ővéi vagyunk, azáltal, hogy vezeti az

életünket. (Róm 8:14,16) A Szentlélek az, aki elvezet és meggyőz minket minden igazság felől. (Jn 16:13)

A Lélek vezette Jézust is a pusztába szolgálatának kezdetén. (Luk 4:1) A Szentlélek volt az, aki kijelentette Simeonnak, hogy addig nem hal meg, amíg meg nem látja a Megváltót. A Lélek vezette őt a templomba, ahol meg is látta az ígért Messiást.

Rembrandt: Belszár lakomája

Az apostolokat is a Szentlélek vezette szolgálataukban. Pál apostol missziós útjai során csodálhatjuk a Szentlélek vezetését, irányítását. A Lélektől kényszerítve megy Jeruzsálembe (ApCsel 20:22), és más alkalommal pedig a Szentlélektől akadályozva nem jut el társaival Bithiniába. (ApCsel 16:7) Ugyancsak a Szentlélek vezette Filepet is, hogy felüljön

az etióp kincstárnok szekerére, és bizonyosságot tegyen Krisztusról. (ApCsel 8:29) Figyeld a Szentlélek vezetésére és engedelmeskedj Neki!

Végezetül, Isten az Ő népét szolgálói által is vezeti. Az Úr választottainak abban a kiváltságban van részük, hogy Isten vezetőket rendel melléjük, akik a helyes úton való járásban igazgatják őket. Isten elhívta Mózeszt, hogy kivezesse az Ő népét Egyiptomból (2Móz 3:10), majd halála után Isten Józsué vezetésére bízta a népet. A nyájnak szüksége van igaz pásztorra, hogy ne tévelygjen. Isten gyermekeinek szükségük van igazi pásztorokra, akik nem magukat legeltetik, hanem a nyájat. (Éz 34:2) Isten az Újszövetségben is gondoskodott pásztorokról, akik vezették a nyájat, amelyet drága vérrel váltott meg. (ApCsel 20:28) Isten rendelt a gyülekezetek mellé vezető- és tanító presbitereket, hogy az igazság ösvényén vezessenek. Figyeld pásztoraidnak a vezetésére és intésére, mert ők életed tisztaságára vigyáznak! Isten ugyanakkor vezet minket a testvérek által is, akiket mellénk rendelt a gyülekezetben. Az Ő intésük és bátorításuk is a javunkat szolgálja.

Kedves Olvasó, imádkozom, hogy meglásd Isten vezetését az életedben. Tartsd fontosnak Isten ígétnek az olvasását és gyakorlatba ültetését az életedben nap mint nap! Figyeld Isten Leleke a vezetésére az életedben, és ne szomorítsd meg Őt azzal, hogy ellene cselekszel! Ne vedd meg pásztorodnak vagy testvérednek a vezetését, intését, mert őket Isten rendelte, hogy lelked feddhetetlenségére vigyázzanak.

Isten kezében tart mindent, még a te életedet is! Ő a te vezető, aki bölcsen irányítja életedet.

Vincze Német László

TOLERANCIA ÉS KERESZTYÉNSÉG

Napjaink legtöbbet hangoztatott kérdései közé tartozik a tolerancia témaköre. Szinte naponta hallunk róla a rádióban, televízióban, vagy olvashatunk ezzel kapcsolatos cikkeket az újságokban. Olyan nagy szervezetek, mint az ENSZ, vagy az Európai Unió, első számú céljaik közé sorolják a toleranciát. De mit is jelent a tolerancia a gyakorlatban? A leggyorsabb megfogalmazás szerint a tolerancia a másság elfogadását jelenti. Etnikai, vallási, nemi, politikai véleménykülönbségek elfogadása az emberek egyenjogúságára hivatkozva.

Sajnos mélyebb átgondolás hiányában sokan ezt úgy alkalmazzák a gyakorlati életben, hogy többé semmiről sem mondhatjuk azt, hogy helyes vagy épp helytelen, rossz vagy jó, hisz az sértő lehet a másképpen gondolkozók számára. Ez különösen az erkölcsi értékek területén végzett óriási rombolást, hisz a legtöbben tolerancia alatt teljes erkölcsi relativitást értenek manapság. Persze kevesen vannak, akik komolyan átgondolták ezt a kérdést, akik ényleg törekednek is következetesen az egyenjogúságot gyakorlatba ültetni. A tolerancia propagálójának nagy része csak politikai tökélet, népszerűséget igyekszik ily módon is szerezni. Ettől függetlenül azonban megválaszolásra vár az a kérdés, hogy mi, keresztyének, hogyan viszonyulunk ehhez a témához?

Még a legádázabb „emberjogi harcos” is be kell, hogy lássa, hogy nem minden esetben és nem mindenki iránt lehetünk toleránsak. Sem nemi, sem politikai, sem vallási vonatkozásban nem tolerálhatunk mindent. Nem tolerálhatjuk azt a fajta nemi másságot, amikor valakinek az embertársain való erőszaktilt okoz nemi kielégülést, legyenek a szenvedő alanyok gyerekek vagy akár felnőttek, pedig hát vannak ilyen emberek. Nem tolerálhatjuk a náci gondolkodás politikájának a másságát sem, hogy csak egy dolgot említsünk a politika területéről. Nem tolerálhatjuk a sátnista szeánszok emberáldozataiban megnyilvánuló vallási meggyőződést sem, és folytathatnánk tovább a példákat. Vannak tolerálható dolgok, de vannak olyan dolgok is, amiket nem tolerálhatunk és ennek nem mindenáron a jóindulat hiánya az oka. A tolerancia következetes gyakorlásához szükséges egy egységes mérce.

Vannak olyan dolgok, amiket nem tolerálhatunk és ezeket valami alapján meg kell határozni, el kell dönteni, hogy melyek azok. Ezt pedig csak akkor tudjuk következetesen megtenni, ha van egy egységes mérccénk. Ha a mércek különböznek, akkor csak a teljes relativitás, a standardok feladása árán lehetünk toleránsak, hisz ugyanaz a dolog egy fajta értékrend szerint lehet helyes, miközben egy másik értékrend szerint lehet épp helytelen is. Napjaink tolerancia harcosai számára pedig az egységes erkölcsi mérce hiányzik a leginkább, ezért az általuk toleranciának nevezett próbálkozások valójában minden erkölcsi mérce

feladását jelentik.

Sokak számára a többség érdeke és jóléte jelenti azt a mérceket, amely alapján ki lehet szűrni a nem tolerálható cselekedeteket. Ha a többség már elfogad valamit, akkor ez kötelező érvényűvé lesz a kisebbség számára is. A baj az, hogy ezen a szűrőn még a hitleri náciizmus is átfér, hisz abban az időben, abban az országban a többség vallotta ezeket a szélsőséges elveket.

Persze a keresztyénségnek nem kellene ilyen gondokkal küzdenie, hisz számára létezik egy mérce, mely alapján különbséget tehet tolerálható és nem tolerálható cselekedetek közt. A Biblia azzal az igénnyel lép fel, hogy az isteni értékrend változhatatlan mércejét mutatja be. Sajnos a keresztyénnek nevezett világunkban ezt már az egyházak többsége is feladta, és a magukat keresztyéneknek nevezők nagy része már rég a relativizmus vizsín hajózik. De hitvalló keresztyének számára továbbra sem marad más mérce, mint Isten igéje és egyedül ez alkalmazható a tolerancia területén is.

A Biblia első lapjain, a teremítés leírása kapcsán olvashatunk arról, hogy Isten teremtette a földön lévő élőlényeket, azok változatosságát is beleértve. A teremtett világ vizsgálata pedig szintén arról tesz bizonyosságot, hogy azt óriási változatosság jellemzi. Semmiből sem találunk két teljesen egyforma példányt, ami minden apró részlet tekintetében hasonlítana egymásra. Nem találunk két tökéletesen egyforma almát vagy almát, sem két tökéletesen egyforma bárányt. Nem találunk két egyforma hegyet vagy patakmedret, az oly egyformának tűnő hópehelyek közt sem találunk még nagytó alatt két egyforma példányt. Bennünket emberek is óriási változatosság jellemez. Elméletileg lehetnének minden tekintetben egyformák, de a mi Teremtőnk úgy látta jónak, hogy a különbözőségünk által színesítse a világot. Még az egymásra olyan nagyon hasonlító egypetűjű ikrek-nél is találhatunk apró külső különbségeket és a természetük tekintetében pedig a legtöbbször nagyon különböznek egymástól. Röviden összefoglalva: semmi a teremtett dolgok közül nem tökéletesen egyforma. Vagy alakjában, vagy méretében, vagy súlyában, vagy illatában, vagy színében, vagy valamilyen más tulajdonságában különbözik még egy fajon belüli társaitól is. Isten többek között erre a változatosságra is azt mondta a teremtetést követően, hogy jó. Ha belegondolunk, akkor mi is be kell lássuk, hogy ez a változatosság nagyon széppé is teszi a teremtett világot. Menynyivel egyhangúbb, mennyivel unalmasabb volna minden, ha nem lenne ez a változatosság: ha minden ember, állat, növény és tárgy ugyanúgy nézne ki. Amellett pedig, nagyon korlátozná is a képességeinket. Ha mindenki erős volna, de senki sem volna okos, ha mindenki gyors volna, de senki nem volna ügyesség... akkor nagyon sokféle feladatot nem tudnánk ellátni. A változatosság alkalmassá tesz a különféle feladatok elvégzésére. Amíg egy tulajdonság előny lehet egy feladat elvégzésénél, addig ugyanaz a tulajdonság hátrányt jelenthet egy másfajta feladat elvégzésénél.

Születésünktől fogva pedig Isten megajándékozott különféle tulajdonságokkal, amelyek alkalmassá tesznek különféle feladatok elvégzésére, vagy esetleg bizonyos egyajlaton való élésre. Nem szabad szem elől tévesszük a toleranciával kapcsolatos vizsgálódásunk során azt, hogy Isten változatossággal teremtette meg ezt a világot és Ő maga is megjegyezte erről a változatos világról, hogy az jó.

Azok a különbözőségek, tulajdonságok, amelyek a teremtésből, vagy később az ember földön való elterjedéséből fakadóak (pl. bőrszín), nem szabad, hogy keresztyének közt hátrányos megkülönböztetést eredményezzenek! Sőt, az embertársaink születésből fakadó különbözőségeit Isten iránti csodálattal kell elfogadnunk. Ha Isten úgy látta jónak, hogy ilyen nagy változatosság jellemezze az emberiséget, akkor ez nem válthat ki belőlünk mást, mint az iránta való csodálatot. Az ilyen szempontból intoleráns ember megkérdőjelezi az isteni bölcsességet, amely a teremtés változatosságában is megnyilvánult, és ezáltal vétkezik Isten ellen. Emellett persze nem kis beképzeltségről is bizonyóságot

Nem szabad szem elől tévesszük a toleranciával kapcsolatos vizsgálódásunk során azt, hogy Isten változatossággal teremtette meg ezt a világot...

ter, amikor azt feltételezi, hogy ő testesíti meg az ideális embert, hisz elvárja, hogy mások is olyanok legyenek mint ő.

Van azonban egy másik nagy csoportja az emberek közti másságnak, különbözőségeknek, amely már nem az isteni teremtésből ered. Tudjuk a Bibliából, hogy az isteni hasonlóságra teremtett ember vétkezett Isten ellen, és ennek következményeként az ember megváltozott, az isteni hasonlósága megromlott. Van olyan fajta másság az életünkben, amely a bűneset következménye. Vannak olyan vallási és életvitelbeli különbözőségek, melyek ennek a változásnak a következményeként jelentek meg. Ezeket a másságokat Isten igéje alapján ismerhetjük fel, hisz ezeket Isten megültja és elítéli a Bibliában. Ezek azok a cselekedetek, amelyeket Isten igéje bűnnek nevez. Ezekre a különbözőségekre már nem mondja azt Isten, hogy jó, sőt azt mondja róluk, hogy rossz. Emiatt mi emberek sem mondhatjuk azt róluk, hogy jók, még akkor sem ha már nagyon elterjedtek, ha már a többség jónak tartja azokat.

A mai ember azt gondolja, hogy a mérce nélküli toleranciával a fejlődés valami soha nem látott szakaszát érte el, hisz eltűri még azt is, amit a múltban hamisnak mondtak, de Isten már több ezer évvel ezelőtt megfeddte az ilyen fajta magatartást. *„Jaj azoknak, akik a gonoszt jóiak mondják és a jót gonoszoknak, akik a sötétséget világossággá s a világosságot sötétséggé teszik, és teszik a keserűt édessé, s az édest keserűvé!”* (Ézs 5:20) Ha valamit Isten rossznak mond, akkor az nem lesz jóvá azáltal, hogy a többség elfogadja és gyakorolja. Isten erkölcsi mérceje változatlan és ezt nem áldozhatjuk fel a tolerancia oltárán, mint ahogy ezt már oly sokan megtették. Vannak nem tolerálható cselekedetek és ezeket Isten igéje alapján ismerhetjük fel. Természetesen a nem tolerálható cselekedetek és az azokat cselekvő személyek felé nem

viszonyulhatunk a Bibliában megültott módon. A nem tolerálható cselekedetek iránti viszonyulásunkban is egyedül a Biblia lehet a mércénk. Ezért például elfogadhatatlan viszonyulás a mássághoz az, amit a keresztes hadjáratok néven ismertünk meg a történelemből.

Mi a helyzet a vallásos toleranciával, az öikuméniával? Habár szépen hangzik vallási téren az, hogy minden másságot elfogadunk, de ennek is a vége a teljes relativitás. Bárki hihet bármit, de senkinek nincs abszolút igaza, mert az igazság bántó lenne és kizárná a másképpen gondolkodót. Ebben az esetben minden vallás csak az azt elhívó személyre érvényes és igaz. Ha pedig csak ennyi igazság van a hit mögött, akkor igaza volt Leninnek, aki azt mondta, hogy „a vallás a nép ópiuma”. Egy egységes igazság nélkül a vallás csak önámítás. Ezért a hitvalló keresztyének igenis lándzsát kell, hogy törjenek amellett, amit Isten igéje helyesnek mond és állást kell foglalniuk az ellen, amit Isten igéje hamisnak mond. Ellenkező esetben bármi, amit ma még helytelennek tartunk, idővel helyessé válhat, és amit helyesnek

tartunk ma, az holnap helytelenné válhat. Minden már csak attól függ, hogy a többség hogyan viszonyul hozzá.

Különösen szomorú, hogy

magukat protestánsoknak nevező személyek, egyházak is mára már nem protestálnak semmilyen bűn ellen, hanem azt sok esetben az öikuménia címén védik, megmagyarázzák, támogatják. Ha a reformáció idején ez a lelkület jellemezte volna Luthert, Kálvint és társaikat, akkor soha nem is hallottunk volna róluk, de nem is léteznének a protestáns egyházak. Akkor a sötétnek nevezett középkorban nem ragyogott volna fel az a fény, amely nem csak vallási, de tudományos és társadalmi felvilágosodást is hozott.

Napjaink relativizmusának élharcosai megelégednek arról, hogy nem attól leszünk fejlettebbek, hogy egyre kevésbé tudjuk, mi a helyes, hanem attól, hogy egyre jobban tudjuk azt. Egy egységes mérce nélkül pedig soha, semmiről nem mondhatjuk végérvényesen, hogy helyes vagy hogy helytelen. A mérce nélküli toleranciaharcosok a homályba igyekeznek vissza, ahol újra nem lehet különbséget tenni a dolgok közt. Igyekezetük nemesnek tűnik első látásra, de egy mélyebb őszinte vizsgálat után bé kell látnunk, hogy ők az emberiség, az erkölcs első számú ellenségei.

Van a különbözőségeknek még egy harmadik nagy csoportja is. Ezek a kulturális háttérből, családi neveltetésből fakadó különbözőségek. Mivel különböző nemzetek tagjai vagyunk, különböző családi háttérrel rendelkezünk, ezért ebből fakadóan is vannak különbözőségek az életünkben. Ezen a területen is mindenekelőtt azt kell megvizsgálunk, hogy egy bizonyos különbözőség nem-e kötődik valamilyen bűnhöz. Vannak olyan népi vagy épp családi szokások, melyek szorosan együtt járnak különféle, Isten által megültott dolgok gyakorlásával. Az első számú kérdés az, hogy megtarthatjuk-e ezeket az örökölt szokásokat úgy, hogy elhagyjuk a hozzájuk társuló bűnt?

(folytatás a 11. oldalon)

ÚJ BÁBEL ÉPÜL (III.)

avagy merre tart az EVT?

Előző számunkban az Egyházak Világtanácsának (EVT) öt legfőbb konferenciáján elfogadott határozatait vizsgáltuk meg, amelyek meghatározták a szervezet munkájának irányát. Világos lehetett mindenki számára, hogy az EVT útja nem eshet egybe a biblikus keresztyénség útjával, mert a világszervezet pont azon tanítások ellen indított támadást, amelyek a keresztyénség alapját adják. Ez arra a pókhálóra esett légyre emlékeztet minket, amely messziről még légynek látszik, de lényege már rég a pók gyomrában nyugszik. Az EVT meghagyta a keresztyénség vázát, de teljesen felemészttette annak lényegét, az örömhírt.

Ha ennyire nyilvánvaló az EVT munkájának istentelen iránya, miért vesz részt benne a biblikus keresztyénség egy jelentős része. A válasz nagyon egyszerű: ezek az emberek elhagyták azokat a világos bibliai alapelveket, amelyeket a Biblia tanít. Miben nyilvánult meg ez a magatartás?

A keresztyének nem hagyták el megromlott egyházait. A múlt század előtt a keresztyének egyértelműen ragaszkodtak azokhoz az alapelvekhez, amiket az Isten igéje adott. Tisztában voltak vele, hogy Isten legfontosabb tulajdonsága végtelen szentsége. Ahogyan az Úr elhatárolta magát a bűnbe eső első emberpártól, úgy kell az Istennek szolgáló keresztyénségnek is elhagynia azt az egyháztestet, amely megromlott és elhagyta a biblikus tanítást. (2Kor 6:14-18) Amíg ez az alapelv vezette Isten népét, az Ő Egyháza erős és megingathatatlan volt. A baj akkor kezdődött, amikor ezt a világos bibliai alapelvet egyes nagy befolyással bíró keresztyén vezetők kezdték megkérdőjelezni, és bent maradtak a megromlott egyházakban. A kiemelkedő személyek ilyen viselkedése sok esetben elbátortalanította az engedelmes laikusokat az igazság követésétől. Ennek hatására jött létre a keresztyénségnek az a torz és bibliaellenes ága, amit evanglikál keresztyénségnek nevezünk. Habár az evanglikálok között sok nagytehetségű teológus volt, végső soron mégis ez a mozgalom volt segítségére az EVT hamis tanainak elfogadtatására széles keresztyén körökben.

Türelem a teológiai liberalizmussal szemben. Az 1947-ben megalakuló *Fuller Theological Seminary* és az 1956-ban létrehozott *Christianity Today* keresztyén folyóirat lett azon „fiatal evangéliumiaknak” nevezett keresztyén csoport bázisa, akik felhagytak a liberalizmus támadásával. Mivel olyan sok érv hangzott el ezzel kapcsolatban, az új nemzedék már nem akart ezzel foglalkozni. Láthatjuk, először ezek a keresztyének feladták a biblikus egyházképeket, majd pedig ragaszkodásukat az ige tanaihoz. Ez a lépés egyoldalú volt, mert a liberalizmus egy percre sem állította le támadásait a Biblia igazságaival szemben. Közvetve tehát az evangéliumiak elárulták sok esetben a biblikus igazságot. Ezek után nem kell csodálkoznunk azon, ha Billy Graham szerint más vallások is üdvözíthetnek,

vagy John R. W. Stott szerint nincs örök kárhozát, csak anihiláció (megsemmisülés)! Az a keresztyénség, mely el-tűri soraiban a bibliaellenes tanokat, gyilkosa lett az evangélium kizárólagosságának. Ezek a kiegyezések bomlasztották az Egyház igazi egységét.

Ökumenikus evangélizációk szervezése. Ennek a módszernek első nagy képviselője Billy Graham volt, aki a tömeges evangélizáció érdekében kezett fogott olyan történelmi egyházakkal, amelyek régen letértek az isteni igazság útjáról. Ezt gyakorlatilag „feladni az igazságot az evangélizálás lehetőségéért” elvnek nevezhetjük. Az ötvenes évektől kezdve több nagy evangélista is alkalmazta ezt a módszert az evangéliumiak táborában. Mivel az Isten igazsága nem alku tárgya, ezért ez a cselekedet is csak arra szolgált, hogy még inkább rombolja a keresztyénség igazi arcát. Az ökumenikus evangélizáció emberek millióinak hamis képet festett a keresztyénségről, Isten természetéről, és az evangélium kizárólagos üzentéről. Amikor az igazság keveredik a hamissággal, még nagyobbá válik a gonoszság. Nem vonjuk kétségbe ezeknek a prédikátoroknak őszinte igyekezetét, mégis szomorúan kell megállapítanunk, hogy törekvéseik pont az ellenkezőjét hozták annak, amit vártak. Az Isten ellenségeivel összefogva nem lehet megépíteni Jeruzsálem kőfalát.

A keresztyén misszió átalakulása. Eddig azt láthattuk, hogy az evangéliumiak sok biblikus igazságot adtak fel, hogy hirdethessék az evangéliumot. Sajnos nem értették meg, hogy a hamissággal nem lehet szerződést kötni. A misszió csak akkor van értelme, ha ragaszkodunk a keresztyénség alaptanításaihoz. Abban a pillanatban, amikor többé nem igazán fontosak a keresztyénség alappillérei, elvesztette értelmét a misszió. Az evangéliumiak türelme a liberalizmussal szemben pont azt a területet tette leginkább tönkre, amit a legjobban meg akartak tartani, amiért feláldoztak mindent: a missziót. A Biblia tanai és a misszió szoros közösségben vannak egymással, egyik a másik nélkül nem létezik, és nincs értelme. Sok nagytekintélyű missziós társaságot az evangéliumiak vertek szét azzal, hogy beengedték oda a liberalizmust. Mára nagyon sok missziós társaság elhagyta az ige hirdetését, és főleg a szociális evangélium kérdésével foglalkozik, lealacsonyítva a missziós társaságokat a humanitárius segítség-szervezetek szintjére.

Van-e remény arra, hogy az EVT-ben tapasztalható helyzet valamikor is megfordul? Nincs. Az EVT fő célja az antikrisztusi birodalom előkészítése, amit elméletben már el is végzett. Sosem az isteni alapelvek keresésének az intézménye volt, és ezután sem fog ebbe az irányba haladni. Nekünk, biblikus keresztyéneknek fő feladatunk abban van, hogy rámutassunk az EVT istentelen szellemiségére, és óva intsünk minden keresztyént a benne való részvételtől.

Pápai Ernő

Tolerancia és Kereszténység – (folytatás a 9. oldalról)

Ha nem, akkor olyan bűnös szokásról van szó, amely lehet egy keresztény ember életének része, még akkor sem, ha épp a nagyra értékelt őseinktől örököltük. Sajnos ma ezen a területen is sok elmarasztalni valót láthatunk, különösen is azokon a helyeken, ahol a kereszténység alatt nemzetápolást értenek. Sajnos ma is sok olyan szokást ápolgatnak, mely Isten által elítélt dolgokhoz kapcsolódik, és teszik mindezt csupán csak azért, mert őseinktől örököltük azokat a szokásokat. Az őrség nem teszi a rosszat jóvá, hisz a Biblia szerint Ádámotól örököltük a bűnös természetünket is. A bűnhöz kapcsolódó szokások megőrzése nem fog megőrizni egy nemzetet sem, hisz a bűn mindig az ember romlását okozza. Ezért a bűnös szokásokat nem tolerálhatja egy keresztény ember, egy keresztény gyülekezet sem, még akkor sem, ha azokat az őseinktől örököltük és már oly nagy hagyományuk is van.

Azonban a különbözőségeket, amelyek a családi vagy kulturális háttérből származnak, melyek nem kapcsolódnak bűnökhöz, vagy lehet azok nélkül is művelni őket, azokat a keresztény embernek tolerálnia kell. Isten igéje felszólít arra, hogy: „Ha lebeteges, a mennyire rajlatok áll, minden emberrel békességesen éljete.” (Róma 12:18) „Egy mást külön beknek tartván ti magatoknál.” (Filippi 2:3) Sok konfliktusnak okozója a másság e formája a családokban, pedig nem szabadna, hogy az legyen. Az nem elég ok az intoleranciára, hogy az én családomban másképp szokták, hisz az én családom szokásai nem örökérvényű törvények. Nem várhatja el a férj a feleségtől, hogy mindent úgy tegyen, ahogy azt az ő családjában szokták, de a feleség sem várhatja el ugyanezt tőle.

Szintén sok konfliktusnak okozója a különbözőségek eme csoportja a különféle együttélésre kényszerült nemzetek közt is, pedig hát nem szabadna, hogy az legyen. Nem állíthatjuk egy nemzet szokásairól sem, hogy kötelező érvényűek egy másik nemzetre, hisz a nemzeti szokások nem örök, és nem egyetemes érvényűek. Az nem elég ok az intoleranciára, hogy a mi népünk másképp szokta, hisz ha a mi népszokásainkat másokra akarjuk erőltetni, akkor ettől már nem áll messze a hitleri felsőbbrendű népek az elmélete.

Érdemes elgondolkozni, hogy hová vezetett a tolerancia értékrend nélküli gyakorlása. Az erkölcs területén évszázadokon át tartott bástyák omlottak össze rövid idő alatt. A bűn gyakorlói egyik percről a másikra jogukért tüntető kisebbséggé lettek, akiket már névlegesen sem szabad megkülönböztetni és elmarasztalni. Már rég nem az a kérdés, hogy bűn-e a homoszexualitás, hanem az a jogi vitának a témája, hogy teljesen egyenrangúak-e az ilyen házasságok, hogy fogadhatnak-e örökbe gyereket, és örökölhetik-e egymás vagyonát.

Természetesen ez a harc még tovább folytatódik, hisz újabb és újabb területeken folyik az ostrom. Óriási dilemma lett a börtönökben lévő személyek jogainak a tisztázása, hogy lehetőleg jobb körülmények közt legyenek fogva tartva, mint ahogy az átlag polgár él abban a

bizonyos országban. Lassan már mindenki megelégedezik arról, hogy ők miért is kerültek oda, hogy az ottlétük célja a büntetés, nem pedig a jutalmazás. Persze az emberjogi harcosok már nem is szeretik büntetés helyének nevezni a börtönt, hanem szívesebben beszélnek átnevelési központokról. A prostituáltak is egyre gyakrabban tüntetnek a munkajogaik és körülményeik rendezéséért. Egyes országokban már munkakönyvet, nyugdíjbiztosítást is követelnek, és neheztelnek a hátrányos megkülönböztetésük miatt ... és folytathatnánk a példákat.

Az egységes mérce nélküli tolerancia a teljes káoszhoz fog vezetni, és hosszú távon tarthatatlan. A kereszténység számára nem csak, hogy adatott egy egységes mérce – Isten törvénye –, de az életeinknek a megítélése is eme mérce alapján fog történni, beleértve azt is, hogy adtunk-e hozzá, vagy vettünk-e el ebből a mércéből, akár egy pontocskát is.

Szász Attila

Végtelen száguldás – (folytatás a 6. oldalról)

Ez a hozzáállás újra csak megmutatta a bűnös ember igazi arcát. Habár a világhálón sok jó információ elérhető, nem ez a tendencia. Leg-

inkább az ellenőrzés hiánya miatt a bűn egyik csatornája a világháló. Egy kis utánjárással el lehet érni a terrorszervezetek saját szerkesztésű honlapjait, lehet drogot vásárolni, sőt akár gyerekeket is lehet „bérelni” szexuális együttlétre, vagy bombareceptet megtudni. Igazán komoly információkért csak ritkán kezdenek el „szörfözni” a fiatalok. Ma egy tudományos honlapnak egy év alatt csak annyi látogatója van, amennyi egy nap egy „jobb” szexoldalnak.

3. A Háló globális hálózat. Mára a világ egy nagy faluvá lett. Nem egészen egy nap alatt körbe lehet repülni, ha valaki veszi magának a fáradságot. Az információátvitel is ilyen gyors lett. Ha ma egy vírus elszabadul az interneten, órák alatt hihetetlen nagy károkat tud okozni az egész világon.

Az emberiség kezében eddig soha nem voltak ilyen eszközök. Gyakorlatilag bármilyen destruktív tanítás, nézet, filozófia órák alatt akár milliós tábor is tud magának megszerezni. Ma tettekész emberek egy csoportja az olyan eszközök segítségével, mint az internet, hihetetlen hatalomra tehetnek szert.

Miközben cikkeket töltünk le, dolgozatokra készülünk, újságot böngészünk, pillanatok alatt értékes információkhoz jutunk, emlékezzünk a világháló árnyoldalaira is. Te milyen célokra használod a Hálót?

Pápai Ernő

A FEMINIZMUS ÉS A KOR EMBERE

1910-től ünneplik világszerte a nemzetközi nőnapot. Március 8-át azért nyilvánították egy nemzetközi konferencián a nők napjává, hogy a nők borzadva álljanak meg egy pillanatra és tekintsenek vissza arra az időre, amikor még csak a férfiak oldalbordájának tekintették őket. Közismert az a mondás, hogy Isten a nőt azért nem a férfi fejéből teremtetten, hogy ne fölöttese legyen, és azért nem a lábából teremtetten, hogy ne alattvalója legyen, hanem az oldalbordájából teremtetten, hogy egyenlő segítőtársa legyen és kiegészítse őt. Nos, a történelem folyamán a nőket vagy nagyon hátrébe szorították és alacsonyrendűnek tartották, vagy túlzottan előtérbe helyezték.

A feminizmus szó (latinul *femina* = asszony) egy olyan mozgalmat jelöl, melynek célkitűzése a nők társadalmi helyzetén javítani. A XVIII. századig a nőknek szinte semmi lehetőségük nem nyílt a hagyományos szerepből való kitörésre. Később az irodalom és a művészet kapui feltárltak azok előtt, akik olyan családból származtak, ahol az apa festő, író vagy tudós volt. Ennek következményeként a nők kezdtek beszivárogni a közéleti szereplésbe, és olyan körökbe kerültek be, ahol addig csak a férfiak forogódtak. Saját egyenlőtlenségüket talán először a felvilágosodás idején fogalmazták meg nyilvánosan, amikor 1792-ben Mary Wollstonecraft írt egy 300 oldalas kiáltványt, melyben a felvilágosodás eszméit a nők helyzetére vonatkoztatta. Eközben Franciaországban tombolt a háború, és ezzel együtt az ottani nőmozgalom is, melynek hívei girondista és jakobinus csoportokra oszolta állottak egymással szemben.

Az Egyesült Államokban a nők szervezkedésének a rabszolgaság elleni mozgalom teremtett alkalmat, és e két megmozdulás még a XX. század elején is szorosan összefonódott. A XX. század szüfrassetjeinek végül sikerült kiharcolni a választójogot és ez tág kaput nyitott a nők többi követelésének a megszavazásához.

Az első világháborúban férfiak tömege halt meg, így a nemek közötti egyensúly felbomlott, és a megüresedett állásokat nőkkel töltötték be. 1926-ban divatba jött a rövid haj és a nadrág annak kifejezésre juttatásaként, hogy a nők egyenrangúak a férfakkal. A II. világháborút követően a

Napjaink emancipációs mozgalomának küzdelme már régen nem abból áll, hogy a nők választójogot és munkahelyet akarnak.

nők robbanásszerűen törtek be a politikába, vezetői tisztségeket is betöltve és 1965-ben megalakult az első felszabadítási mozgalom, amely az egyenlő bérezés kiharcolását tűzte ki célul.

A századközepi kulturális, gazdasági és technológiai fejlődés magával hozta a terjeszkedést és a célkitűzések elérésének széles lehetőségeit, de ekkor az irányzat már átesett a ló túlsó oldalára. 1975-öt a nők nemzetközi évének

kiáltották ki, és nagyméretű világkonferenciákat rendeztek, ahol azt hangoztatták, hogy a nők és férfiak között nincs funkcionális különbség. Ezért Svédországban a lányokat az „egyenlőség” szellemében igyekeztek nevelni. Az iskolában a fiúknak a háztartást is megtanították, a lányoknak pedig a gépek javítását, és szót emeltek azok ellen a tankönyvek ellen, melyekben a szülőket hagyományos szerepben jelenítették meg, pl. anya főz, apa a hivatalban dolgozik.

Napjaink emancipációs mozgalomának küzdelme már régen nem abból áll, hogy a nők választójogot és munkahelyet akarnak.

1. Egyik céljuk megszüntetni a házasság intézményét. A két világháború közötti anyagi helyzet a fiataloknak nem kedvezett a családalapításhoz, és ez is külső körülményként befolyásolta az erkölcsi élet fellazulását, így a házasság elvesztette korábbi jelentőségét. Ma már úgy vélik, hogy a törvényes házasság a nőt társadalmilag hátrébe szorítja. Egy 1972-ben keltezett kiáltvány le is szögezi: „A házasság a férfiak hasznára áll fenn. A házasság intézményének megszüntetése szükséges feltétele a nők felszabadításának. Törekednünk kell tehát eltörlésére.”

Isten így szól: „Legyen megbecsült a házasság mindenki előtt, és a házasság legyen tiszta. A paráznakat és a házasságtörőket pedig ítéletével sújta az Isten.” (Zsid 13:4) További igehelyek: **1Kor 7:2; 2Móz 20:14**

2. Egy másik feminista célkitűzés az anyaság leértékelése. Korunk modern nőjének sokkal fontosabb az önmegvalósítás, a karrier, mint az anyaság. Ezért harcolták ki az abortusz törvényesítését. Óriási tüntetéseket szerveztek, kampányokat folytattak annak érdekében, hogy a nőnek joga legyen szabadon rendelkezni magzata fölött. Mindezek nyomására 1973-ban az amerikai Legfelsőbb Bíróság legalizálta a terhesség-megszakítást. Nemsokára ezt követték az európai országok is, kevés kivétellel (mint például Írország és Olaszország, stb.).

Mary Wollstonecraft

Isten megparancsolja: „Magzatodat ne add oda, hogy elégedjék a Moloknak!” (3Móz 18:21; 20:1-5) Az Ószövetségben Isten azt kérte népétől, hogy minden elsőszülöttet Neki adjanak. A zsidók pogány népek isteneivel paráználkodva elsőszülötteiket Moloknak áldozták, elevenen elégették. Ma ugyanez történik az abortusz során (legtöbb esetben elsőszülött a magzat), csak éppen nem egy bálványszobor izzó maradványa fektetve égtek el, hanem az anya hasában, a befecskendezett prosztataglandin (sósoldat) által, vagy (országunkban [ROMÁNIÁBAN] egyetlen módszerként) még három hónaposan szétszaggatják az anyaméhben.

Napjainkban különféle módszerekkel azon kísérleteznek, hogy a gyermeknemzést lehetővé tegyék férfiak nélkül is, sőt célul tűztek ki egy „androgyn” (hímnős) lény megalkotását és úgy hirdetik, hogy a nő „tökéletes szabadsága” csak a nemiségtől való megszabadulás által válik lehetővé.

Mindezzel azt állítják, hogy Isten tévedett, amikor az embert férfivá és nővé teremtette. „Isten képmására teremtette, férfivá és nővé... és látta Isten, hogy minden, amit alkotott, igen jó.” (1Móz 1:27,31)

3. A feminizmus nagyban közrejátszott abban is, hogy egyre inkább teret hódít a homoszexualitás (leszbikusság). A feministák szerint homoszexuálisnak lenni, több mint szexuális választás. Inkább úgy gondolják, hogy ez társadalmi, politikai döntés, melynek lényege, hogy valaki életét, szeretetét inkább egy nőnek adja, mintsem hogy egy férfira pazarolja. Korunk társadalmának bármennyire toleráns, sőt még divatos jelensége is, a Szentírás utálatos bűnként ír róla. (3Móz 20:13; Róma 1:25-27)

4. A szélsőséges feminista irányzatnak saját teológiája is van, melynek hívei a „Mi Anyánkhoz” imádkoznak, és Jézus Krisztáról beszélnek. Érdemes elgondolkodni azon is, hogy vajon azok az egyházak, melyek nőket állítanak a szószékekre, nem nevezhetők-e a feminizmus melegágyainak? Isten parancsa egyértelmű erre vonatkozólag is: „a tanítást azonban az asszonynak nem engedem meg!” (1Tim 2:9-14; 1Kor 14:34-35)

Az amerikai feministák arra a kérdésre, hogy tudnak-e a nők ugyanannyit, mint a férfiak, azt válaszolták, hogy Ginger Rogers táncosnő is tudott ugyanannyit túsarkú cipőben hátrafelé, mint Fred Astaire, a férfi táncpartnere előre. A kérdés azonban nem is az, hogy tudnak-e annyit vagy esetleg jobban tudják-e, hanem az, hogy a maguk helyén a maguk lépéseit teszik-e meg? Ha nem, akkor elkerülhetetlen, hogy egymás lábára lépjenek. Mindenkinek megvan a maga szerepe, hozzá a maga jelmeze abban a táncdarabban, amit együtt kell eljárániuk Isten dicsőségére. Ahhoz, hogy eljárássák, követniük kell a koreog-

ráfus utasításait.

A nő arra hivatott, hogy „tánc lépéseivel”, szerepével megmutassa Istennek azt a szépségét, amelyet csak neki áll lehetőségében fűkröszni. Arra hivatott, hogy bemutassa Isten rendjének harmóniáját és az Egyház kapcsolatát Krisztussal. A férfi és a nő, csak a maga nemében, és az azzal járó kiváltságokkal és korlátokkal tud Isten képmásaként élni. (1Móz 1:27) Az egyenrangúság és egyenértékűség nem jelent azonosságot. Mindezt tudni, és eszerint élni a keresztyének egyik legnagyobb bizonyosságtétele, míg a világi kifutókon megjelenik a férfi és a nő, mindkettő öltönyben, nyakkendősen és kopaszon, elmosva minden különbséget. Milyen szomorú, hogy a segítőtársból vetélytárs lett.

E mozgalom gyökerei talán még a kezdetekre visszanyúlnak, amikor az első asszony engedetlensége mind férjre, mind Isten iránt, a bűn rabságába sodorta az egész emberiséget, pedig bűne „csak annyi” volt, hogy „több” akart lenni, mint akinck Teremtője alkotta. Itt felvetődik még az a kérdés is, hogy Ádám hol volt ez idő alatt, betöltötte-e szerepét? A bűneset után megjelenik Isten, és a férfit keresve azt kérdezi: „Hol vagy?”

Borsó Zsuzsa

Kárpátaljai Keresztyén Ifjúsági Tábor 2002

Az Úr kegyelméből 30 fiatal részvételével ismét megszervezhettük keresztyén ifjúsági táborunkat Kárpátalján, Kukujában. Hála legyen az Úrnak, ez a tábor lelkileg a legjobb volt, az ezeket megelőzőeknél sokkal jobb. Fegyelem szempontjából is nagyon jó volt. A fiatalok betartották a tábor szabályzatát. Senkinek nem kellett fegyelmi problémák miatt távozni a táborból.

A tábor lelki színvonala is magas volt. Megtapasztalhattuk azt, hogy nem hiábavaló a mi munkánk az Úrban. (1Kor 15:58) Az előadások, evangelizációk és áhítatok résztvevők elmondása szerint is jók voltak. Kiscsoportos beszélgetéseken beszéltük meg a Kolossé levél tanításait. Ezek az alkalmak, igyekeztem meglátni, hogy a csoportomban lévő fiúk mit is értettek meg az igéből, hogy állnak lelkileg. Hála legyen az Úrnak, hogy több ember is közelebb került Istenhez ebben a táborban.

Elszomorított, amikor láttam, hogy valaki – bár tudja, hogy ott áll, ahol a part szakad – elutasítja Isten kegyelmét és ellenáll az ige felszólításának. Ugyanakkor nagy örömet jelentett, hogy volt, aki felismerte, hogy Jézus az egyetlen megoldás életünk legnagyobb kérdéseire. Bízom abban, hogy az Úr megáldja az elvetett magot és az aratás ideje is hamarosan eljön.

Demeter Géza

AZ ÉRZÉKENYSÉG

Sokszor ahhoz, hogy jobban megértsük, hogy miről lesz szó, meg kell értenünk, hogy miről nem lesz szó. Ezért ezt szeretném már előre világossá tenni. Ez a cikk nem a sértődékenységről akar szólni, azaz nem egy negatív értelemben vett érzékenységről, hanem a biblikus érzékenységről. A biblikus érzékenység és a sértődékenység két különböző fogalom. Az egyiknek a forrása a szeretet, az alázat; a másiké pedig az önzés, a büszkeség. Itt tehát nem egy negatív magatartásról lesz szó, amely káros bereit is és kifelé is; nem egy gyengeségről, ami rossz, visszatartó, ami kellemetlen, hanem egy jellemvonásról, amely hasznos, kellemes, vonzó, tetszetős és Isten dicsőségét szolgálja. Ezt a fajta érzékenységet nem az énközpontúság élteti, hanem az Istenre és a másokra való odafigyelés.

1. Mi az érzékenység?

A Magyar Értelmező Kéziszótárban találunk egy műszaki definíciót az érzékenységre, amely szerint „műszernek, anyagnak az a tulajdonsága, hogy a megfelelő hatásra rögtön reagál” (pl. egy maroktelefon érzékenysége). Ezt csak azért idézem, mert a későbbiekben a „reagál” kifejezésre szükségünk lesz.

A biblikus érzékenység és a sértődékenység két különböző fogalom. Az egyiknek a forrása a szeretet, az alázat; a másiké pedig az önzés, a büszkeség.

Próbáljuk meg viszont lelki értelemben is meghatározni az érzékenységet: érzékelni, felfogni mindazt, ami történik körülöttünk, másokkal és velünk. Felfogni és kielégíteni a körülöttünk élők lelki és testi igényeit. Az érzékenység talán egy érzem, egy elérzékenyülés, könnyezés, érzélgősség, cselekedet? Nos, a biblikus érzékenység egy összetett jellemvonás, ami érinti az értelmet, az érzelmeket és az akaratunkat is. De vegyük sorra őket.

1. Az érzékenység megértés, felfogóképesség.

Forrása nem elsősorban az érzelmeinkben, hanem az értelmünkben keresendő. Pl. ha valaki előad egy nagyon megható történetet, de számomra ismeretlen nyelven adja elő, nem fogok meghatódni, nem fogok elérzékenyülni a szóban forgó ember nyomorúságától, mert nem értem a beszédet, nem tudom felfogni. Pál írja az újjá nem született emberről: „*Érzéki ember pedig nem foghatja meg az Isten Lelkének dolgait, mert bolondságok neki, meg sem értheti, mivelhogy lelkiéppen ítéltetnek meg.*” (1Kor 2:14,15) Miért marad érzéketlen Isten igéje iránt, miért nem foghatja fel? Azért, mert nincs megújult értelem, mert az ő értelem megcsötétedett, tönkrement. Isten ítéletét hirdeti az Ézsaiás küldetése: „*Kövérsít meg e nép szívét, és fülét dugd be,*

és szemét kend be ne lásson szemével, ne halljon fülével, ne értsen szívével, hogy meg ne térjen, és meg ne gyógyuljon.” (Ézs 6:10) A megkövített szív az elhomályosult értelmet jelenti, aminek a következménye az érzéketlenség, a meg nem értés.

2. Az érzékenység érzelmeket is jelent.

Nem zárhatjuk ki a biblikus érzékenységből az érzelmeket sem. Pl. Ezékiás király, amikor meghallotta és megértette az Úr üzenetét, a fal felé fordult, imádkozott és sírt. (2Kir 20:2,3) Érzékeny volt Isten üzenetére, s az ő érzékenysége könnyekben is megnyilvánult. Vagy ugyanígy Jézus is sírt, amikor ott állt Lázár sírja előtt, látva azt a gyászt, azt a szomorúságot, ami Mártáék szívében volt. Hallottam már olyat is, hogy a keresztyén embernek nem szabad sírnia akkor, ha hozzátartozói koporsója mellett áll, mert ez nem méltó a keresztyénekhez. Nem biblikus gondolat. Az is igaz viszont, hogy a könnyeink indítéka nagyon sok esetben lehet éppen az önsajnálát, vagy éppen a dolgok helytelen vagy részleges felfogása, vagy esetleg maga a képmutatás.

A felületes elérzékenyülést, amely nélkülöz minden valódi, helyes megértést, gondolkodásbeli változást, olesó érzélgősségnek nevezzük. Ezt érzékelteti Jézus a magvető példázatában a köves helyre esett mag sorsával, amely hamar kikelt, de ugyanolyan hamar el is száradt. Ez történik nagyon sokszor, amikor valaki egy „szép” prédikációt meghallgat, vagy a *Jézus élete* című filmet megnézi, és elérzékenyül, könnyezik, de ez az elérzékenyülés nem egy helyes megértésből ered, hanem az érzélgősségből. Az érzékenység tehát nemcsak egyfajta megértés, hanem helyes megértése a dolgoknak.

3. Az igazi érzékenység megmozgatja az akaratot is.

Ha igazán megértettem Istennek reám vonatkozó akaratát és érzékennyé lettem Isten dolgaira, ez engedelmességre, cselekvésre fog indítani. Azt nem lehet biblikus érzékenységnak nevezni, ha megkönnyezem bűnös életemet, de nem fordulok Istenhez kegyelemért. Vagy megkönnyezem rossz szokásomat, de nem próbálom semmit sem változtatni rajta. Ez olyan volna, mintha elérzékenyülnék egy vízbefülő kétségbeesett helyzeten, de semmit sem tennék, hogy segítsék rajta. Jézus látva a megéhezett sokaságot, a következőket mondta: „*Színakozom e sokaságon, mert immár harmad napja, hogy velem vannak, és nincs mit enniük.*” (Mk 8:2). Jézus érzékenyen viszonyult a tömeg éhségéhez, de nemcsak szóban, hanem tetteiben is, mert megetette őket. Ugyanígy az irgalmas samaritánus is, aki megkönyörült a sebei szenedő zsidó emberen: megértette embertársának állapotát. De ez nemcsak az érzelmi világot érintette meg, hanem hozzám, bekötözte annak sebeit, olajat és bort töltött azokba, elvitte a vendégfogadó házába és gondját viselte. Erre volt szüksége ennek a nyomorult embernek.

Összefoglalva tehát: érzékenységnak nevezzük azt a helyes megértést, amely minket érzelmileg, de főként akaratilag megindít, és cselekvésre bír.

II. Mit jelent érzékenynek lenni a mindennapi életben?

1. Érzékenységünk Isten felé:

a) *Az Ő igéjére való érzékenységünk.*

Ahhoz, hogy érzékenyek lehessünk Isten igéjére, meg kell értenünk azt. Ha Isten igéje azt mondja, hogy jobb az engedelmesség, mint az áldozat, akkor igyekezzünk engedelmeskedni neki mindenben (Ézs 1:11-13). Olvassuk úgy az igét, mint Istennek hozzánk intézett szavát, amely által tanít, fedd, megjobbit és nevel az igazságban.

Mennyire vagy érzékeny Isten igéjére? Ha nem vagy érzékeny, lehet, hogy nem érted, nem fogod fel, hogy mit mond neked Isten. S ha nem érted, akkor reagálni sem fogsz az igére, mert **az érzékenység egy reakció**, egy válasz, egy reakció, akár egy reformáció. Luther *érzékeny volt* Isten igéjére, s tudta, hogy a bűnbocsánatot csak ingyen kegyelemből, Krisztus váltságáhaláláért lehet elnyerni, s nem pénzért. Érzékeny volt Isten igéjére és érzékeny volt a tévtanításokra, amiket látott az akkori egyházban. Mit tett Luther? *Érzékenysége* reformációhoz vezetett: Minden nagy cselekedet, ami történt Isten egyházában, azért történt, mert Isten emberei érzékenyek voltak Isten igéjére. Bunyan *Keresztényje* is azért indult el Romlás városából, mert érzékenyen vette a figyelmeztetést.

A farizeusok is érzékenyen reagáltak Jézus szavaira, de az ő érzékenységük inkább sértődékenység volt. Eből megállapíthatjuk a következőt: a helyes érzékenység egy **helyes, biblikus reakció** mindarra, ami történik körülöttünk másokkal, vagy éppen velünk. Az érzékenység tehát nem egy akármilyen viszonyulás, hanem egy pozitív válasz. A farizeusok is válaszoltak Jézus tanítására, csak nem helyesen. Miért nem? Azért, mert szívük megkeményedett.

Testvérem, mi az oka a te érzéketlenségnek? Nem érted, vagy rosszul érted az igét, vagy nem akarsz megcselekedni?

b) *Az Ő gondviselésére való érzékenységünk.*

Az isteni gondviselés viszont nemcsak a pozitív dolgokat foglalja magában, hanem a negatívakat is (Heidelbergi Káté 27. kérdése).

Pozitív – Jézus hálát adott mielőtt megtörte volna a kenyeret. Szüleink, testvéreink, feleségünk, férjünk, kenyerünk, ruházatunk, lakásunk az isteni gondviselés megnyilvánulásai felénk.

Negatív – Jób példája. „*Az Úr adta, az Úr vette el, áldott legyen az Ő neve.*” Jób nem volt érzéketlen, de pozitívan reagált a történetekre, Isten szemszögéből.

Az emberek legnagyobb része még mindig a legnagyobb lelki szükségben szenved, mert Isten nélkül élnek.

Hogyan reagálsz te Isten gondviselésére? Észreveszed-e egyáltalán ezeket, és megalázod-e magadat Isten előtt, vagy próbálsz magad emberileg túltenni, és gyorsan elfelejteni a kellemetlenségeket, ahelyett, hogy keresnéd a választ a miértekre?

c) *Érzékenységünk az Isten megváltó munkájára Krisztusban.*

Hogyan viszonyulsz ahhoz, hogy Isten az Ő Fiát adta halálra azért, hogy aki hisz őbenne el ne vesszen, hanem örök élete legyen? Ha erre is érzéketlen vagy, akkor még bűncidben vagy, még halott vagy.

2. Érzékenységünk az emberek felé:

a) *Az emberek legnagyobb része még mindig a legnagyobb lelki szükségben szenved, mert Isten nélkül élnek.* Egy ember legnagyobb lelki igénye az ő saját valós állapotának és Isten előtti helyzetének a megismerése, s az Isten által felkínált megoldás meghallása. Még ha ők nem is tudnak erről, a keresztyéneknek ismerniük kell az ő igényeiket és mindent meg kell tenniük azért, hogy ez a szükségük megelégtessék.

Érzékenyek vagyunk-e az emberek szükségére, amelyek ha nem elégítetnek meg, akkor örökre elvesznek?

Észrevesszük-e az emberek, családtagok szeretet igényét? Az *Achieving True Success* [Érjünk el igazi sikert] című könyv az érzékenység egyik megnyilvánulási formáját a családban a következőképpen fogalmazza meg: „*Megértjük, hogy egy családtag irritáló magaviselete egy belső, lelki igényről árulkodik.*” Észrevesszük-e azt, ha valakinek buzdításra van szüksége vagy feddésre, dicséretre, meghallgatásra vagy kérdésre?

Jézus egy gyászoló családot látogatott meg Bethániában. Márta így fogadta Jézust: „*Uram, ha itt lettél volna, nem halt volna meg a testvérem.*” Jézus azt válaszolta neki: „*Feltámad a te testvéred.*” Jézus látta, hogy mi a Márta lelki igénye, tudta, hogy szomorúsága Lázár személyéhez kapcsolódik, ezért Lázárral kapcsolatosan mond valamit, ami vigasztaló.

b) *Hogyan reagálunk egymás bűnös, ingerlő, idegesítő magatartására?* Ezekre is érzékenyeknek kell lennünk, de ebben az esetben is helyesen kell viszonyulnunk, válaszolnunk. Pl. ha egy indulatos magatartásra hasonlóképpen válaszolsz, akkor nem érzékenységedről, hanem sértődékenységedről, büszkeségedről, indulataidról fogsz tanúságot tenni. De mi a célod? Az, hogy valahogyan reagálj vagy az, hogy helyesen reagálj?

Hogyan reagálsz az emberek dicsekedésére, becépzelt viselkedésére, gúnyolódására, sikerére, kudarcára, támadására, gondatlanságára, naivságára, panaszkodására, rosszindulatára, pontatlanságára, stb.? Mindezekhez van egy-egy biblikus viszonyulás, amelyekért imádkoznunk és harcolnunk kell. Ezek a helyes reakciók nem főgnak maguktól jönni.

(folytatás a 16. oldalon)

(folytatás a 15. oldalról)

c) Jézus példája szerint (Mt 14:14; 15:32, 20:39), amennyiben módunkban áll, s őszinte emberrel van dolgunk – aki önhibáján kívül (nem lustaságból) maradt étel nélkül, s semmit sem önmagáért – segítsünk rajta. Jézus is azt gyógyította meg, aki komolyan hitte, kérte és várta a gyógyítást, s beismerte rászorultságát.

3. Érzékenységünk az események felé:

Érzékenyek vagyunk-e a mindennapi eseményekre a családban, a munkahelyünkön, a gyülekezetben?

Hogyan reagálunk a különleges eseményekre, egy-egy tragédiára (haláleset, szárazság, árvíz, tűzvész, baleset)? Figyeljük meg, hogyan reagált Jézus a Pilátus által megölt galileabeliek hírére: „Gondoljátok-e, hogy ezek a Galileabeliek bűnösöbbek voltak valamennyi Galileabelinél, mivelhogy ezeket szenvedték? Nem, mondom néktek: sőt inkább, ha meg nem tértek, mindnyájan hasonlóképpen elvesztek.” (Lk 13:2,3) Jézus nem engedte el a füle mellett ezt a hírt, hanem biblikusan válaszolt úgy, hogy a jelenlévőket megtérésre szólítsa fel.

Sokszor a keresztyének nem reagálnak, vagy nem biblikusan viszonyulnak az ilyen hírekhez, vagy eseményekhez. Vagy gondoljunk egy olyan mozgalomra, amely keresztyénellenes elveket hirdet (abortusz, eutanázia, homoszexualitás, pornográfia, különböző TV műsorok, divat, szokások, rockzene, stb.). Ezekre kell, hogy legyen egy keresztyén válaszuk, mert ebben a világban élünk. Vajon miért marad el sokszor ez a helyes reagálás? Vajon miért maradunk sokszor közömbösek, s miért nem hallatjuk hangunkat a világban történő dolgokra? Érzéketlenekké váltunk volna? Érzéketlenné vált a mai keresztyénség? Miért nem emelik fel szavukat az igazság mellett azok a keresztyének, akik *mártirokként* a hitehagyott egyházakban maradnak? Mi lett volna, ha Luther, Kálvin, a puritánok mind ilyen érzéketlen emberek lettek volna?

Ugyanakkor meggyőződéseim, hogy minden keresztyénnek kötelessége minden olyan mozgalmat, törekvést támogatni, amely Isten országát akarja előmozdítani. Ne legyünk közömbösek, érzéketlenek azokra a dolgokra, amelyek Isten dicsőségét érintik. Ó, milyen *érzékenyek* tudunk lenni, amikor a saját érdekeinkről van szó!

4. A világi dolgok iránt való érzékenységünk: Pál azt mondja, hogy mindent vizsgáljunk meg s ami jó, azt tartsuk meg. Amiről meg eleve tudjuk, hogy rossz, azt már nem kell megvizsgálni.

5. Érzékenységünk a bűneink felé: legyünk érzékenyek, mert Isten is érzékeny. Nem szenvedheti el a bűnt, utálja azt, haragszik arra, megbünteti. Legyenek olyanok bűneink számunkra, mint a skorpiók, melyek között élni életveszélyes.

Ne legyünk közömbösek, érzéketlenek azokra a dolgokra, amelyek Isten dicsőségét érintik!

III. Az érzékenység feltétele:

A biblikus érzékenység feltétele a **tiszta lelkiismeret**. Nézzünk meg egy pár igehelyet, ahol a jó lelkiismeretről van szó:

1Tim 1:5,19 – „A parancsolatnak vége pedig a tiszta szívűből, jó lelkiismeretből és igaz hitből való szeretet. Megtarván a hitet és jó lelkiismeretet, melyet némelyek elhervén, a hit dolgában hajótörést szenvedtek.”

1Tim 3:9 – „Kikenél megvan a hit titka tiszta lelkiismerettel.”

2Tim 1:3 – „Hálát adok az Istennek, akinek szolgálók őseimtől fogva tiszta lelkiismerettel...”

Kedves testvérem, akarod, hogy érzékeny keresztyén légy? Törkedj lelkiismeretted tisztaságára, amely az egyik legnagyobb kincs. Emlékezz arra, hogy az érzéketlenséged oka megkeményedésed, s a megkeményedésed oka a bűnöd. „Jó lelkiismeret és jó bizonyosság együtt járnak” írta Thomas Brooks. Az érzékenység feltétele a jó lelkiismeret, a jó lelkiismeret feltétele pedig a bűntelen élet. A bűntelen élet feltétele az engedelmes élet. Véggöveketekztetés: az érzékenység feltétele a szentség.

Sikó Mihály

MERT Ő ÚGY AKARTA

Mindannyiunk életében bekövetkezik az a pillanat, amikor akarva-akaratlanul, szembesülünk eddigi életünkkel. Ilyenkor feltevődik a kérdés: mindig maradéktalanul boldog és teljes volt az életem? Mert amíg Isten nem volt jelen az életemben, ezt nem mondhattam el magamról. Céljaim és terveim voltak, de a megvalósításuk fölött érzett öröm pillanatnyi boldogságot tudott csak nyújtani. Fölismertem, hogy hiábavalóak azon törekvéseink, amelyekkel próbáljuk elfelejteni létezésünk céltalanságát. Hinnünk kell abban, hogy létezik egy rajtunk kívül és fölöttünk álló hatalom, amely irányt szab életünknek, sorsunknak.

A legszomorúbb az, hogy volt olyan időszak az életemben, amikor abban az illúzióban éltem, hogy Istennek tetsző életet élek. Őszintén és szilárdan hittem, hogy azok az áldozatok, amelyeket naponként hozok, elégségesek ahhoz, hogy eljuttassanak Istenhez.

Nem részesültem vallásos nevelésben, de mindezek ellenére összetákoltam egy tárka istenképet, ami időnként változott, annak függvényében, hogy milyen filozófiai vagy vallási eszmékkel találkoztam. Ezek sajnos sohasem a keresztyén hitet tükrözték. Jézus Krisztus áldozatát teljesen mellőztem, semmi jelentőséget nem tulajdonítottam a kereszthalálának. Csak egy tökéletes és bűntelen embernek, valamint követendő példának tekintettem. Most, ha visszatekintek eddigi életemre, olyan csodálatosan távol élem az az isteni gondviselés és vezetés, amely irányított. Bizonyos vagyok, hogy már azokban az időkben megkezdte a munkát és terelgetett a helyes út felé.

Hálát adok az Úrnak, hogy a Szentírást a kezembe adta. Így megismerhettem az Ő végtelen irgalmát és kegyelmét. Megmutatta, hogy „*nincs egy igaz ember sem, nincs aki keresse az Istent!*” (Róm 3:11), még csak én sem! Mert Ő az, aki minket választ és nem fordítva. Ezt a valóságot Jézus maga mondja a Jn 15:16-ban „*...nem ti választottatok engem, hanem én választottalak titeket.*”

Korábban bosszantott, ha szembesítettek azzal, hogy a bűn miatt képtelen vagyok Istent választani. Vallottam, hogy a környezeti hatások azok, amelyek formálják az ember jóra vagy rosszra való hajlamát. A keresztyénség történetében megtaláljuk azon korai tévtanítást – amely különféle árnvalaiban a mai napig is szedi áldozatait még az evangéliumi felekezetek között is – Pelagiuszról, aki rendkívüli képességeket tulajdonított az embernek, az anakkor a Szentírás az ember eleve bűnös és elesett voltáról tanúskodik! Amikor legelőször jutottam arra a felismerésre, hogy én önerőből semmit sem tehetek a lelkem terén, félelem fogott el. Ez volt az a pillanat, amikor megsejtettem annak a szakadéknak a mélységét, szélességét, átjárhatatlanságát, amelyet a bűn teremtet Isten és közöttünk. Ezt a szakadékot csak Jézus Krisztus hidalhatta át kereszthalálával, így felismertem újból tehetetlenségem, parányi voltom és Isten kegyelmét.

Az isteni kegyelem és kiválasztás gondolata mely megnyugvást nyújtott számomra és hálaadásra indított. Minduntalan az a kérdés fogalmazódik meg bennem, hogy mivel érdemeltém ki Istennel ezt a végtelen kegyelmét? Mint ahogyan Dávid király is mondja „*...micsoda az ember, hogy megemlékezel róla, és az embernek fia, hogy gondod van nála?*” (Zsolt 8:5). De hát ez nem az érdem kérdése... Bizonyára úgy tetszett Istennel, hogy énrajtam is megmutassa a bűnös természetünket átforgató hatalmát és erejét kegyelméből, a Krisztusért.

Végezetül nem marad más hátra, mint könyörögni, hogy tanítson minket úgy számolni napjainkat, hogy bölcs szívhez jussunk (Zsolt 90:12), hogy beteljesítsük életünk célját: Istent dicsőítsük, és tetszésére éljünk.

Illyés Adél

MEGJÁRTAM A BŰN MÉLYSÉGEIT

Abortusz – átélve

E sorok olyan valakitől származnak, aki megmérgettetett Isten előtt. Így adott pillanatban teljesen összeomlott és egyedül Istené a dicsőség, hogy Ő megkegyelmezett neki és felállította őt.

...többé soha nem akarok abortuszt végeztetni és így gyereket gyilkolni.

Isten jól ismer minden embert, és terve van minden emberrel. Neki van hatalma arra, hogy idősebb korban is megáldjon gyerekekkel és ha ezt teszi, bizonyára terve van vele. Én is áldott állapotba kerültem. Attól a pillanattól kezdve, hogy ezt megtudta, férjem folyamatos nyomást gyakorolt rám és többször is nagyon keményen megfenyegetett. Azt mondta, hogy elkerget otthonról, ha nem „vetetem el a gyereket”. Sok intést és figyelmeztetést kaptam a keresztyén testvérektől és a lelkészemtől is, hogy az abortusz súlyos gyilkosság, a „Ne ölj” parancsolatnak a megszegése. Azonban hiába volt az intés, figyelmeztetés, a férjem részéről rám nehezedő nyomás hatására mégis belementem ebbe a gyilkosságba.

Isten parancsát megszegtem. 24 órán át rettentés, szinte kimondhatatlan gyötrelemben és lelkiismeretfurdalásban volt részem. Azt hiszem, hogy a pokol szenvedése ehhez lehet hasonló, amit átéltem. Körülbelül negyven napig gyötörődtem tovább, sokat sírtam és könyörögtem Istenhez a bűnbocsánatért. Könyörögtem, hogy Jézus Krisztus keresztfán kifolyt vére által ezt a szörnyű vétket mossa le rólam. Isten az Ő igéjében adott választ könyörgéseimre: „*Hagyd el a gonosz az Ő útát, és a bűnös férfii gondolkait, és térjen az Úrhoz, és könyörül rajta, és a mi Istenünkben, mert bűnkedik megbocsátásban.*” (Ézs 55:7)

Világossá vált előttem, hogy Dávidhoz hasonlóan gyilkosságot követtem el (Uriásnak, Betsabé férjének a megölése). Miért tette azt Dávid? Azért, mert jobban ragaszkodott Betsabéhoz, az Uriás feleségéhez, mint Istenhez és az Ő törvényéhez. Én is jobban ragaszkodtam a lakásomhoz, a férjemhez, gyermekeimhez, mint Istenhez és az Ő törvényéhez. Így voltam képes megszegni azt.

Az imádságaimban beismertem Isten előtt, hogy én vagyok a felelős gyermekem meggyilkolásáért, minden külső körülmény ellenére. Magamat hibáztattam. Isten törvénye, amely elítéli, rám nehezedett. Ugyanakkor Isten az Ő igéjében a Szentlélek által vigasztalni kezdett. „*Boldogok, akik sírnak, mert ők megvigasztaltatnak.*” (Mt 5:4) Boldog, aki sír és bánkodik a bűne miatt. A bűne miatt síró embert a Szentlélek megvigasztalja az ige által. Hála Neki, visszakaptam az Ő békességét a szívembe, amit a világ nem is adhat, de nem is vehet el. Isten végtelen kegyelmére bízva magam, többé soha nem akarok abortuszt végeztetni és így gyereket gyilkolni.

Nagyon hálás vagyok Istennel, hogy Ő megbocsátotta ezt a fertelmes bűnemet. Hálaadásul szeretném szolgálni Őt azzal is, hogy figyelmeztessek és óva intsek minden nőt, hívőt és nem hívőt, hogy ne gyilkolja meg abortusz által a gyereket, akit Isten ajándékoz neki. Mindig Istennel és az Ő parancsolatának engedelmeskedek! „*A senkek Unit: Őt szenteljétek meg, Őt féljétek, és Őt rettegjétek!*”

Névtelenül

A SZÍVHÁZ

Egy napon a **Király** meghívta palotájába **Valaki** urat és azt mondta, hogy egy olyan szívházat fog neki adni, amit teljesen be kell rendeznie. **Valaki** úr lesz a felelős azért, hogy ezt a lakhelyet makulátlanul tisztán tartsa, mert egyszer a **Király** el fogja küldeni a fiát, a **Herceget**, hogy látogassa meg. Ha sikerül a házat addig tisztán tartania, amíg eljön a **Herceg**, a **Király** meghívja majd a palotájába **Valaki** urat, hogy vele éljen.

Valaki úr elment tehát abba a szívházba lakni. Pár hétig igazán nagyon boldog volt, és rendszeresen kitakarított. Egyszer aztán, ahogy éppen nézett ki az ablakon, észrevett egy embert az úton. Kiszaladt elébe, hogy láthassa, ki az, de ahogy az ember közelebb ért, viszonzás nélkül hagyta **Valaki** úr köszönését, majd félrelökte az útjából és egyenesen bement a szívházba.

A jövevény leült **Valaki** úr kedvenc karosszékebe és elkezdte az újságát olvasni. **Valaki** úr utána sietett, és megpróbálta kitessékelni a házból. Az idegen **Önzés** úrként mutatkozott be. Azt mondta, hogy itt kell maradnia, és hogy **Valaki** úr sohasem fog tudni megszabadulni tőle. Azután elolvasta az egész újságot, majd kidobta anélkül, hogy **Valaki** úr akár egy betűt is olvashatott volna belőle.

Valaki úr elszomorodott mindezek láttán és hallatán, de mégis megpróbálta a házat ezek után is tisztán tartani. Másnap azonban egy másik ember közeledett szívházához. Ez az ember piszkos és elhanyagolt külsejű volt, cigarettázott és egy sörösdobozt tartott a kezében. Ő is utat tört magának **Valaki** úr szívházába és bemutatkozott. Ő **Rossz Szokások** úr volt. Hamarosan a padlón mindenütt cigarettahamu éktelenkedett, a sörösdobozának tartalma szétfröccsent a bútorokra és a szőnyegre. **Valaki** úr teljesen kétségbe esett, mert tudta, hogy a házában nem lesz rend és csillogás, mire eljön a **Herceg**.

Leült hát odakint és szívháza feletti bánatában, fejét kezei közé temetve azon töprengett, hogy most mit is tegyen.

Ahogy ott üldögélt, odajött hozzá egy hölgy, aki megkérdezte tőle, hogy mi bántja. **Valaki** úr elmagyarázta neki, hogy a **Király** fiát várja látogatóba és hogy a szívháza nem lesz arra méltó állapotban, hogy egy ilyen előkelő vendéget fogadhasson. „Emiatt ne aggódjon, majd én segítek kitakarítani a szívházát” – mondta a hölgy. Azzal **Valaki** úr adott neki egy seprűt és a hölgy elkezdett seprégetni bent a házban. Ám amikor **Valaki** úr odanézett, azt látta, hogy újdonsült segítőtársa felemeli a szőnyeget és alá seprí a port.

„Jaj, ne! Ez így nem lesz jó!” – mondta **Valaki** úr. „A **Király** fia mindent tüzetesen át fog vizsgálni.”

„Ha, ha, jól bolonddád tettelek!” – mondta erre a hölgy. „**Hazugságok** kisasszony vagyok. Csak be akartalak csapni és tulajdonképpen azért vagyok én is itt, hogy bepiszkítsam a házat.”

Valaki úr most már nagyon elcsüggedt. Ahogy kiment, hogy újból a háza előtt üldögéljen, észrevette, hogy az úton megint egy személy közeledik felé. Bár elég tisztességes em-

bernek látszott, **Valaki** úr mégsem akart kockáztatni, így úgy döntött, azonnal érdeklődni fog látogatója neve felől. „Engem **Jó Cselekedetek** úr-nak hívnak” – mondta a férfi. **Valaki** úr neki is elmesélte a problémáját, mire az azt felelte, hogy ő tud neki segíteni. Azzal fogott egy szivacsot és egy vödör vizet és elkezdte súrolni a bejárati ajtót. Kifogástalanul végezte a dolgát, hiszen az ajtó csillogott-villogott. Aztán hirtelen itt befejezte a munkát. „Nem hagyhatod most abba” – mondta kétségbeesetten **Valaki** úr. „Bent van az igazi felfordulás és kosz.” „Óh, egy percre se aggódj addig, amíg kívülről tisztának látszik” – mondta erre **Jó Cselekedetek** úr, és távozott.

Megint közeledni látszott valaki, mégpedig egy kislány. „Most aztán én fogok először rákérdezni a nevére” – mondta **Valaki** úr, és így is tett. „**Keresztyén** vagyok” – válaszolta a kislány. Elkeseredésében **Valaki** úr azonnal megkérdezte: „Tudnál nekem segíteni kitakarítani a szívházamat és elkergetni ezeket a szörnyű lakókat?” „Nem, én nem segíthetek, de ismerek valakit, aki igenis tud. Ő **Prédikátor** úr. Van egy könyve, ami segítségedre lehet. Ott lakik az út végén a hídon túl, az erdő után jobbra egy kis házban” – mondta és elment.

Valaki úr felmérte a helyzetet. Olyan sok időt és energiát emésztene fel, ha megkeresné **Prédikátor** urat. Majd miután benézett a házba rádöbben, hogy VALAMIT tennie kell. „Rendben van, elmegyek és megkeresem” – mondta, és döntését tett követte. Elérkezett végül **Prédikátor** úr házához. Miután bekopogott, egy magas, jólöltözött ember nyitott ajtót, és beinvitálta a házba. „Jöjjön csak be, éppen önről olvasok a könyvemben” – mondta.

„Rólam?! Tényleg rólam olvas?” – kérdezte meglepődve **Valaki** úr.

„Bizony” – felelte **Prédikátor** úr – „Figyeljen csak!”, és ekkor a következőt olvasta fel neki: „*Mert úgy szerette Isten e világot, hogy az ő egyzülött Fiát adta, hogy Valaki hiszen Ő benne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.*” (Jn 3:16)

„Hadd magyarázzam meg” – mondta **Prédikátor** úr. „Isten a **Király**. Az Ő Fia a **Herceg**. **Valaki**, nos, **Valaki** az ön! Most térdeljen le és kérje Isten Fiát, hogy adjon új szívet magának, és amikor ezt megteszi **Önzés** úr, **Rossz Szokások** úr és **Hazugságok** kisasszony mind el fognak menekülni. Hisz ön ebben?” „Igen, hiszek.” – válaszolta **Valaki** úr, majd ekkor térdre ereszkedett és őszintén imádkozott. Abban a pillanatban JÉZUS bejött a szívházába, és a három lakó elmenekült. „Ezzel megvolnánk” – mondta **Prédikátor** úr – „de mindig tartsa emlékezetében, hogy nem lehetnek egy időben egyszerre JÉZUS is és azok hárman is a szívében.”

(Fordítás a Free Church Foundation magazin Young Foundations 1999. júliusi mellékletéből, eredeti címe: The Hearthouse)

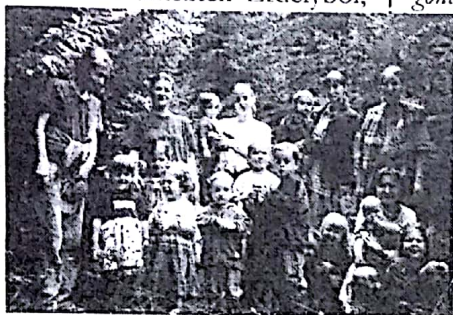
Robinson Zita

BESZÁMOLÓ A NYÁRI TÁBOROKRÓL

Szováta – 2002

Az idén hét tábort szerveztünk a görgényi havasok lábainál, a Szovátától öt kilométerre fekvő központunkban. Isten kegyelméből sikerült az eddigieknél jobban előkészíteni mindent. Az elmúlt évek tapasztalatai alapján kialakult egy jó program, amelynek célja, hogy minél hasznosabban töltsük el az időt az elhangzó ismeretmennyiség, a pihenés, a személyes kapcsolatok kialakítása és a közösségerősítés szempontjából. Régi és új táborozók érkeztek Erdélyből, Kárpátaljáról, Magyarországról, Szlovákiából és még Amerikából is.

1. Gyerektábor (Július 18). Részt vett 8 munkatárs és 25 gyerek. Téma: *Krisztus-hoz hasonlónak lenni!* A tízparancsolat második részét (az utolsó hat parancsolat) tanulmányozták a gyerekek a munkatársak vezetésével.

2. A serdülő tizenévesek tábora (Július 13-20). Részt vett 10 munkatárs és 16 fiatal. Téma: *A Szentírás alapvető tanításai a Westminsteri hitvallás alapján.* A 10 munkatársból 4-en az Amerikai Egyesült Államokból érkeztek, abból a presbiteriánus gyülekezetből, ahová Dr. Robert Rapp is tartozik. A tábor egyik résztvevője a következőképpen emlékszik vissza: „Hála az Úrnak a táborok évről-évre áldottabbak és komolyabbak. Ezt tapasztalhattam ebben a táborban is. Nagyon áldott és eredményes hét volt. Az Úr megmutatta, hogy az általa elküldött ige nem tér vissza hozzá üresen, hanem megcselekszik azt, amiért az Úr küldte. Ez abban nyilvánult meg, hogy az Úr megterőket is adott. Ezért Övé legyen a dicsőség! Az elején meglepő volt, hogy csak fele táborozó jött, mint a tavaly, de rá kellett jönnünk, hogy így sokkal jobb volt. Könnyebb volt ismerkedni, beszélgetni, egy testté formálódni Isten dicsőségére. Az előadások nagyon jók voltak, érthetőek, nagyszerű példákkal ábrázolva. Nagyon jók voltak az éneklések, örültünk az új énekeknek is. A tábor hangulata mindvégig családi és vidám volt.”

3. Kreacionista tábor (Július 22-29). Részt vett 5 munkatárs és 20 érdeklődő. Előadó: Campan 'Romulus, a „Creation Research Centre, Australia” kelet európai képviselője. Téma: *Teremtés kontra Evolúció.*

4. Hitmélyítő tábor (Júl. 29 - Aug. 5). Részt vett 4 munkatárs és 40 fiatal. Téma: *Kereszténység jellemvonások kialakítása és erősítése, felkészülés a lelki harcra.*

5. Munkatársak tábora (Augusztus 5-9). Részt vett 13 fiatal házaspár és 11 egyedülálló személy. Jay Hollinshead lelkipásztor és felesége Laura, az Amerikai Egyesült Államokból voltak az előadók. Téma: *Pénzkezelés, otthoni oktatás, udvarlás és házasság – keresztyén módra.* A tábor egyik résztvevője a következőképpen emlékszik vissza: „Isten a sikerességet híkségekben méri – mondta Jay Hollinshead 2001 nyarán, Faragókőfalján tartott előadásában. Hogy mennyire komolyan gondolta ezt a nem pusztán elméleti, sőt nagyon is gyakorlati kijelentést, az bebizonyosodott a 2002 nyarán általa tartott előadássorozaton is. Feleségével, Laurával immár másodízben osztották meg saját élettapasztalataikat, küzdelmeiket, melyek által megláthattuk, hogy a „keresztyén élet” ugyanolyan harsog a világ egyik sarkában, mint a világ másik szegletében.

Az előadások tartalmát éppen idősebbségük tette jelentőssé. Megtudhattuk, hogy aki a fogához veri a garast, annak nem garasa lesz több, hanem foga kevesebb. Azt is megértettük, hogy ha valahol alkalmazható, igaz és szükséges az az alapelv, hogy: „Nem lehetsz sikeres sokban, ha egyben nem vagy az”, akkor a párválasztásnál és udvarlásnál teljes mértékben alkalmazható, valóban igaz, és felettebb szükséges.”

6. Idősebbek tábora (Augusztus 12-19). Jelen volt 5 munkatárs és 29 vendég. Egyik idősebb testvérünk a következőket írta erről a táborról: „Már nagyon vártam, hogy elmehessek a táborba, és hogy újra találkozhassek a testvéreimmel. Jóleső érzés volt a régi és az új testvéreket látni, örömdetes dolog volt együtt magasztalni Istent és megtapasztalni az Ő munkáját ezeknek az embereknek az életében. Felrázóak voltak az igehirdetések, például az imádsággal kapcsolatban.

Nagyon jók voltak a közös beszélgetések, a reggeli ábítatok, a közös imaórák, ahol közösen imádkozhattunk testvéreinkért, támogatóinkért és az üldözött keresztyénekért. Csodálatosak voltak a közös éneklések, amikor új énekekkel magasztalhattuk és dicsérbhettük a mi Megváltónkat.”

7. A munkatársak gyerekeinek tábora (Aug. 19-24). A legfiatalabb korosztály (1-5 évesek) táborozott az édesanyjakkal együtt. 15 kisgyerek és 7 édesanyja volt jelen. A látszólagos nehézségek ellenére mind a gyerekek, mind az édesanyjok jól érezték magukat. Ha Isten megtartja az életünket, a jövőben újra táborozunk!

Kovács Ferenc

Heti szolgálati alkalmak gyülekezeteinkben:

Helység	Kapcsolat	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek	Szombat	Vasárnap
Budapest	Zoltán Zsolt 06-1-322-93-17		18.00 IB				10.00 IMA 11.00 IT
Miskolc	KGTM 06-46-412-558		17.00 FB				10.30 IT 18.00 IT 11.00 IT
Barót	Tókos Sándor 0267-377-369			18.00 IB			
Brassó	Vincze N. László 0268-328-278	18.00 IMA		18.00 FB		17.00 IB	11.00 IT 17.00 HIT 18.00 FB
Erdőszentgyörgy	László Lehel 0723-630-793		17.00 IMA 18.00 FB				15.00 IT
Marosvásárhely	Simon Szabolcs 0267-318-773			19.00 FB			
Marosvásárhely	Kovács Kálmán 0265-160-701			18.00 FB		12.00 GYIT	10.00 IT 18.00 FB
Rava	László Lehel 0723-630-793				15.00 FB		13.00 IT
Sepsiszentgyörgy	Simon Szabolcs 0744-307-550		19.00 FB				10.00 IT
Szamosújvár	Szász Attila 0723-368-408					14.00 IB	11.00 IT 16.00 IB
Szék	Vigh István 0264-228-261		19.00 FB		19.00 FB		11.00 IT 16.00 IT 18.00 FB
Székelykeresztúr	Sikó Mihály 0723-332-053					16.00 FB	
Székelyudvarhely	Curcubet Gábor 0266-210-211		19.00 FB		19.00 FO		10.00 IT 11.00 HIT 16.00 FB
Szováta	Kovács Ferenc 0265-577-592						10.00 IT 16.30 IB
Vulkán	Zólya Csaba		16.00 IMA 17.00 FB			12.00 IB	10.00 IT 17.00 FB
Badaló	Pápai Ernő 0314-124-639			19.00 FB			
Izsnyéte	Pápai Ernő 06-20-522-3602					18.00 FB	14.00 IT
Beregszász	Pápai Ernő 0314-124-639		15.00 FB				
Kukja	Demeter Géza						13.00 IT
Gát	Lőrinc Bertalan			18.00 FB			

IT – istentisztelet; FB – felnőtt bibliaóra; IB – ifjúsági bibliaóra; FO – fórumbeszélgetés; HIT – hitvallás tanulmányozás; GYIT – gyerekistentisztelet; IMA – imaközösség;

Felhívás

A Keskeny Út szerkesztői örömmel veszik tudomásul, hogy lapunk tartalma sok hívő testvérünknek segít a lelki- és hitbeli növekedésben. Ezért, felhívjuk kedves olvasóink figyelmét, hogy észrevételeiket és leveleiket szívesen közöljük, amennyiben írásban elküldik őket szerkesztőségünk címére. Szeretettel bátorítunk mindenkit, hogy kapcsolódjon a lap szerkesztéséhez és – nem utolsó sorban – terjesztéséhez.

A Szerkesztőség